

Π
Ε
Ρ
Ι
Ο
Δ
Ι
Κ
Ο

Π
α
ρ
α
β
λ
η
σ
η

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΛΕΜΕΣΟΥ

ΕΤΟΣ 8^ο - ΤΕΥΧΟΣ 42^ο

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

ΤΙΜΗ: 1 ΕΥΡΩ

**Λόγος ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Χωρεπισκόπου Ἀμαθοῦντος
κ. Νικολάου, ἐνώπιον τοῦ κουβουκλίου τοῦ Παναγίου Τάφου,
κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου, τῆ παρουσίᾳ τοῦ
Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου,
τῆ Μεγάλη Παρασκευὴ 2008.**

"Ἴδού γάρ προσκυνοῦμεν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες Σου Κύριε".

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,
Σεπτῆ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Πατέρες καὶ ἀδελφοί.

Σήμερον πληροῦται εἰς ἡμᾶς ὁ θεόπνευστος οὗτος λόγος τοῦ Προφητάνακτος Δαυῖδ.

Μετά καρδίας πλήρους εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν φιλάνθρωπον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν καὶ συγκινήσεως ἅμα ἱεῶς ἰστάμεθα ὡς ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος ἐν τρόμῳ καὶ φόβῳ πολλῶ ὀρῶντες τὸν Δημιουργόν καὶ Κτίστην τῶν ἀπάντων νεκρόν καὶ ἄφωρον καὶ ἐν σινδόνι ἐνειλημμένον καὶ ἀποροῦμεν καὶ ἐξιστάμεθα διὰ τὴν τοσαύτην, δι' ἡμᾶς τούς ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν, ἀγάπην Αὐτοῦ καὶ συγκατάβασιν.

Κλίνοντες μετ' εὐλαβείας γόνυ καρδίας καὶ σώματος προσκυνοῦμεν τὸ ἱερόν θυσιαστήριον, ὅπου ἐτελεσιουργήθη τὸ μέγα μυστήριον τῆς σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Τίς ἰκανός, ἀδελφοί μου, διηγῆσασθαι τὰ ὅσα πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως θαυμαστά καὶ ἔνδοξα ἐποίησεν ὁ Κύριος διὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἐκ τῆς ἁμαρτίας, τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Ἀλλά καὶ ἀριθμῆσασθαι οὐκ ἔστιν δυνατόν τὰ ὅσα ἐκουσίως ὑπέμεινεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, διὰ νὰ ἀναστήσῃ τὴν πεσοῦσαν εἰκόναν τοῦ Ἀδάμ καὶ νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ πρωτόκτιστον κάλλος. Τούς ἐμπτυσμούς, τὰ ραπίσματα, τὰ κολαφίσματα, τὰς ὕβρεις, τούς γέλωτας, τὴν πορφυράν χλαῖναν, τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον, τὸ ὄξος, τούς ἥλους, τὴν λόγχην καὶ προπάντων τὸν Σταυρόν καὶ τὸν θάνατον.

Σήμερον διὰ τῆς ὑπακοῆς καὶ ἄκρας ταπεινώσεως τοῦ Θεανθρώπου διαρρηγνυταὶ τὸ χειρόγραφον τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ ἡ παρακοὴ τοῦ πρωτοπλάστου

Ἀδάμ ἐξαλείφεται.

Σήμερον διὰ τοῦ ἐκουσίου θανάτου τοῦ Ἀθανάτου καὶ Συνναάρχου Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ ὁ θάνατος θανατοῦται καὶ ὁ Ἄδης σκυλεύεται καὶ ἀνασταίνεται ἡ πεπτωκυῖα φύσις τῶν ἀνθρώπων.

Σήμερον οἱ Προφητεῖες πληροῦνται καὶ τέλος λαμβάνουσιν καὶ ὁ κόσμος πληροῦται χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης προεορτάζων τὸ Πάσχα τὸ σωτήριον, τὴν διάβασιν τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ νέου Ἰσραὴλ, ἐκ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου εἰς τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας εἰς τὴν Αἰώνιον ζωὴν τῆς Βασιλείας τοῦ Κυρίου.

Ἀκοὴ ἠκούομεν τὸ πρότερον, ἀδελφοί μου προσκυνηταί, διὰ τὰ θαυμαστά καὶ ἐξαισία ἄτινα λαμβάνουσιν χώραν ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις εἰς τὰ Πανάγια ταῦτα Προσκυνήματα. Νῦν δέ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ὀρῶσιν, αἱ χεῖρες ἡμῶν ψηλαφῶσιν καὶ τὰ χεῖλη ἡμῶν ἀσπάζονται τὰ ἱερά σεβάσματα τὰ ὅποια καθηγιάσθησαν διὰ τοῦ Πανακράτου Αἵματος τοῦ Κυρίου τὸ ὅποιον ἐξέχεεν "ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας".

Μᾶς ἀξιώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ νὰ γινώμεθα μέτοχοι τῶν ὑπερφυῶν μυστηρίων λαμβάνοντας χάριν καὶ εὐλογίαν ἐκ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθᾶ ἀλλὰ καὶ δύναμιν καὶ ζωὴν ἐκ τοῦ κενοῦ τάφου τοῦ σταυρωθέντος καὶ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Ἄς ἀντλήσωμεν λοιπόν, ἀδελφοί μου, πίστιν, δύναμιν καὶ ἐλπίδα ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καὶ ἄς συσταυρωθῶμεν μετὰ τοῦ Κυρίου "νεκρώνοντας τὸν παλαιὸν ἡμῶν ἄνθρωπον σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις", κατὰ τὸν οὐρανοβάμονα Ἀπ. Παῦλον, ἵνα δεχθῶμεν ἐντὸς ἡμῶν τὸ ἀνέσπερον Φῶς τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Εὐχαριστοῦμεν τὸν Κύριον διὰ τὴν τοσαύτην Αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην καὶ φιλανθρωπίαν ὅστις ἐκουσίως ὑπέμεινεν τὰ πάντα διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὸ μέγα τραῦμα, τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ μᾶς καταστήσῃ μετό-

χους καί κληρονόμους Θεοῦ καί συγκληρονόμους Αὐτοῦ. Τόν εὐχαριστοῦμεν ἔτι καί διὰ τό ὅτι μᾶς ἤξιωσε νά γίνωμεν προκυνηταί τῶν Χαριτοβρύτων Αὐτῶν Ἁγιασμάτων.

Οὐδεὶς λόγος ἐξαρκεῖ, ἵνα ἐκφράσωμεν τήν εὐγνωμοσύνην καί τās εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον καί τήν περί Αὐτόν Σεπτήν Ἀγιοταφικήν Ἀδελφότητα, οἱ ὅποιοι μετὰ πολλοῦ ζήλου καί θείου φόβου φυλάττουσι, ὡς ἱεράν παρακαταθήκην, τὰ Πανάγια ταῦτα προσκυνήματα καί δίνουν εἰς πάντα ἐρχόμενον ἐνθάδε λόγον περί τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος καί τήν ἀληθινὴν μαρτυρίαν ὅτι "ὄντως ἠγέρθη ὁ Κύριος".

Εὐχαριστοῦμεν τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην ἡμῶν κ.κ. Θεόφιλον ὅστις μετὰ πλουσίας πατρικῆς ἀγάπης δέχεται ἡμᾶς καί μᾶς καθιστᾷ κοινωνοὺς τῆς ἀγάπης τοῦ Ἀναστάτου Χριστοῦ. Εὐχόμεθα τα-

πεινῶς, ὡς ὁ τελευταῖος τῶν Ἐπισκόπων, ἐκ μέρους πάντων τῶν προσκυνητῶν τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου, ὅπως ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐνισχύῃ καί φυλάττῃ τόν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ.κ. Θεόφιλον καί πάντας τοὺς Ἀγιοταφίτας ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς καί λοιποὺς Πατέρας, διὰ νά συνεχίσουν νά αἴρουν τόν Σταυρόν τῆς δυσκόλου διακονίας των μετὰ πίστεως καί δυνάμεως πολλῆς πρὸς δόξαν τοῦ Βασιλέως τῆς Δόξης Χριστοῦ καί ἐπ' ἀγαθῷ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Περαίνοντας τόν πτωχόν λόγον μου ἀναφωνῶ καί ἐγὼ ὁ ἀνάξιος μετὰ τοῦ εὐσχήμονος Ἰωσήφ: "Πῶς σέ κηδεύσω, Θεέ μου; Ἡ πῶς σινδόσιν εἰλήσω; Ποίαις χερσὶ δέ προσψάσω τό σόν ἀκήρατον Σῶμα; Ἡ ποῖα ἄσματα μέλψω τῇ σῇ ἐξόδῳ οἰκτίρμον; Μεγαλύνω τὰ πάθη σου, ὑμνολογῶ καί τήν ταφήν σου, σὺν τῇ Ἀναστάσει κραυγάζων. Κύριε δόξα σοι".

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΤΗΣ ΠΛΑΝΗΣ ΣΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΓΕΡΟΝΤΑ ΙΩΣΗΦ ΤΟΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗ

Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος

«Καί πάλιν ἡ ἀγάπη τοῦ ἀδελφοῦ μου τόν λόγον καί τό λέγειν προσάγει μοι, καὶ γὰρ δέ ὡς ὑπέρτης τοῦ λόγου τά πρὸς ἐσθίασιν προσάγω καί πρὸς ὄρεξιν τούς φίλους καί ἀδελφούς μου παρακινῶ».

Μέ τούς λόγους αὐτούς, μέ τούς ὁποίους ὁ μακαριστός Γέρων Ἰωσήφ ὁ Ἡσυχαστής ἀρχίζει τό «ἔβδομον ἤχημα» τῆς Δεκαφώνου Σάλπιγγος του, δηλαδή «τό περί πλάνης μήνυμα», ἐπέλεξα νά ἀρχίσω καί ἐγώ τήν εἰσήγησίν μου εἰς τό δεύτερον αὐτόν διορθόδοξον ἐπιστημονικόν συνέδριον τό ὁποῖον ὀργανώνει ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λεμεσοῦ καί ἡ Ἱερά Μεγίστη Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τοῦ Βατοπαιδίου.

Διά τήν ἀγάπην τῶν ἀδελφῶν, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανασίου καί τοῦ πανοσιολογιωτάτου καθηγουμένου τῆς Ἱεράς Μονῆς Βατοπαιδίου π. Ἐφραίμ πρὸς τό ταπεινόν πρόσωπόν μου, ἀλλά καί διά τήν ἰδικήν μου πρὸς αὐτούς καί πρὸς τόν ἀοίδιμον Γέροντα Ἰωσήφ, περί τῶν πνευματικῶν ἀγώνων καί τῆς ὀσιότητος τοῦ ὁποῖου ἤκουσα διά πρώτην φοράν πρό πολλῶν ἐτῶν, ὅταν μαθητής τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς ἐπεσκέφθην καί συνεδέθην πνευματικῶς μέ τήν Ἀγιορειτικὴν ἔρημον καί τήν Ἱεράν Σκήτην τῆς Μικρᾶς Ἀγίας Ἄννης, εἰς τήν ὁποίαν καί ὁ μακαριστός Γέρων Ἰωσήφ δι' ἱκανόν χρονικόν διάστημα εἶχε ἐγκαταβίῳσει, ἀλλά καί διά τήν ἀγάπην ὄλων ὑμῶν, οἱ ὁποῖοι προσήλθατε διά νά τιμῆσετε μέ τήν μετοχήν σας εἰς τό παρόν συνέδριον τήν ὀσιακὴν μορφήν τοῦ Γέροντος, ταυτοχρόνως ὁμως καί διά νά ὠφεληθεῖτε ὄχι ἐκ τῶν λόγων τῶν εἰσηγητῶν ἀλλά ἐκ τῶν λόγων καί τῆς ἐμπειρίας τοῦ ἐν ἐνθέῳ σιωπῇ καί ἡσυχίᾳ βιώσαντος μακαριστοῦ Γέροντος, οἱ ὁποῖοι διά τῶν εἰσηγήσεων θά ἀκουσθοῦν ὡς ἠχήματα δεκαφώνου σάλπιγγος εἰς τήν αἴθουσαν αὐτήν, εὐρίσκομαι σήμερον ἐνταῦθα.

Δέν θά ἦτο, ἄλλωστε, δυνατόν νά ἀρχίσω μέ ἄλλον τρόπον τήν σημερινήν μου εἰσήγησιν θέμα ἔχουσαν «τούς κινδύνους τῆς πλάνης στήν πνευματικὴ ζωὴ κατὰ τόν Γέροντα Ἰωσήφ τόν Ἡσυχαστήν», ἀφ' ἑνός μὲν διότι τό θέμα θέτει ὡς ἐπικεντρον τῶν λόγων μου τόν ἴδιον τόν Γέροντα καί τούς λόγους του, ἀφ' ἑτέρου δέ διότι ὁ κίνδυνος τῆς πλάνης ἐλλοχεύει καί δι' ὅσους πιστεύουν ὅτι τά ἰδικά των λόγια δύνανται νά ἀντικαταστήσουν τήν ἐμπειρίαν καί τήν ἀγιότητα τῶν πρό ἡμῶν πατέρων.

Ἄλλωστε, οὔτε καί αὐτός ὁ πλήρης χάριτος καί σοφίας Θεοῦ Γέρων Ἰωσήφ δέν ἀπετόλμησε νά εἴπῃ ἴδιον τί, ἀλλά παρέμεινε τεθεμελιωμένος ἐπὶ τήν ἀσάλευτον πέτραν τῆς πατερικῆς παραδόσεως καί τῆς

ἀσκητικῆς ἐμπειρίας. Τοιουτοτρόπως ὁ ἀοίδιμος Γέρων Ἰωσήφ ὄχι μόνον ἀπέφυγε ὁ ἴδιος τήν πλάνην, ἀλλά κατέστη διά τούς ἐν πνεύματι υἱούς του καί δι' ὄλους ἡμᾶς οἱ ὁποῖοι ἐν ταπεινώσει ἐγκύπτομεν εἰς τά συγγραφικά πονήματά του ὀδηγός ἀπλανῆς διά νά ἀποφύγωμεν τήν ὀλισθηράν καί ὀλέθριον ὀδόν τῆς πλάνης.

Τί εἶναι ὁμως πλάνη; Ἄς ἀκούσωμεν, ἀδελφοί μου, τί λέγει ὁ Γέρων Ἰωσήφ. «Πλάνη, ἀγαπητέ μοι, καθ' ἑαυτήν ὀνομάζεται ἡ οὐσιώδης ἐκ τῆς εὐθείας καί ἀληθείας ἀπομάκρυνσις, ἀρνούμενη, ὡς εἰπεῖν, τήν ἀλήθειαν, καί τό ψεῦδος ἀσπασαμένη μεθ' ὄλης τῆς ψυχικῆς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεως, φρονοῦσα καί συνιστῶσα κόσμον δι' αὐτήν καί συμπεράσματα ἴδια συστηματικῶς ἐνεργοῦσα, θελήσει, βουλήσει νοῦ, διανοία, ἐπιθυμία, φαντασία, ψυχή τε καί σῶματι». Πλάνη εἶναι, δηλαδή, ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπό τήν ἀλήθεια καί ἡ οἰκείωσις τοῦ ψεύδους, τό ὁποῖον καταλαμβάνει ὅλας τὰς ψυχικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου καί ἐνεργεῖ δι' αὐτῶν.

Πλάνη εἶναι ἡ πρώτη ἐφεύρεσις καί ἐνέργεια τοῦ διαβόλου, διά τῆς ὁποίας παρέσυρε τούς πρωτοπλάστους μακράν τοῦ Θεοῦ καί εἰς τήν ἀπώλειαν τοῦ παραδείσου, καί διά τῆς ὁποίας συνεχίζει νά προσπαθῆ νά ἀπομακρύνῃ ἅπαντας τούς ἀνθρώπους, κληρικούς, μοναχούς καί λαϊκούς, μακράν τοῦ Θεοῦ καί τῆς σωτηρίας των.

Καί εἶναι τόσοι οἱ ἐκ τῆς πλάνης κίνδυνοι κατὰ τόν Γέροντα Ἰωσήφ, ὥστε οὐδεῖς, εἰς οἵανδήποτε πνευματικὴν κατάστασιν καί ἐάν εὐρίσκεται, δέν δύναται νά αἰσθάνεται ἀσφαλῆς ἐξ αὐτῆς, ἀλλά χρειάζεται πάντοτε ἐν ἐγρηγόρσει πολλῇ νά ἀποφεύγῃ τὰς δι' αὐτῆς ἐνέδρας τοῦ διαβόλου.

«Τὰ ἰδιώματα τῆς πλάνης εἰσὶν ἀναρίθμητα» καί «χρή γινώσκειν ὅτι βαθμοὶ καί μέτρα ὑπάρχουσι καί εἰς τήν πλάνην», γράφει ὁ Γέρων, «καί ἐμφανίζει κατὰ περίπτωσιν αὐτό τό ὁποῖον εἶναι κατάλληλον διά νά παρασύρῃ καί νά πλανήσῃ ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν». Ἡ ἄποψις αὐτῆ ἐπιβεβαιώνεται καί διά τῶν λόγων τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου, ὁ ὁποῖος γράφει σχετικῶς: «Καί περί πλάνης ἀναγκαῖον κατὰ δύναμιν εἰπεῖν, ὡς οὖσαν τοῖς πολλοῖς, κατὰ τήν πολυμήχανον καί πολύτροπον αὐτῆς ἐνέδραν, δυσδιάγνωστον καί σχεδόν ἀκατάληπτον. Ἡ πλάνη, φησίν, ἐν δυσὶ τρόποις ἐμφαίνεται, ἢ μᾶλλον ἐπέρχεται καί προσγίνεται, κατὰ φαντασίαν καί ἐνέργειαν». Εἶναι ἀνάγκη, γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης, νά ποῦμε ὀλίγα ἀκόμη διά τήν πλάνην καί τὰς ἐνέδρας τῆς, διότι οἱ περισσότεροι δέν δύναται νά τίς ἀναγνωρίσουν. Καί

συνεχίζει ο ιερός πατήρ· «Χρή ειδέναι ὅτι τρεῖς καθολικάς ἢ πλάνη αἰτίας ἔχει δι' ὧν ἐπέρχεται τοῖς ἀνθρώποις· ἐξ ὑπερηφανίας, ἐκ φθόνου δαιμόνων καὶ ἐκ παιδευτικῆς ὑποχώρησεως». Τρεῖς εἶναι, δηλαδή, οἱ αἰτίες πού ὀδηγοῦν εἰς τὴν πλάνην, ἢ ὑπερηφάνεια, ὁ φθόνος τῶν δαιμόνων καὶ ἡ ὑποχώρησις τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ διὰ παιδευτικούς λόγους.

Εἰς τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἢ πλάνη ἐμφανίζεται, κυρίως, εἴτε ὡς ἀποπλάνησις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ εἴτε ὡς ἄρνησις τοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ καὶ πολλοὶ ἀδελφοί μας ἀγνοοῦντες τὸν κίνδυνον τῆς πλάνης καὶ τὰς πονηράς μεθοδεῖας τοῦ διαβόλου περιπίπτουν εἴτε εἰς τὴν αἵρεσιν εἴτε εἰς τὴν ἀθεΐαν, εἴτε πάλιν καταλήγουν ὑποχείρια τοῦ σατανᾶ, ὁ ὁποῖος ἀντὶ τῆς ἀληθοῦς γνώσεως τὴν ὁποία ὑπόσχεται εἰσάγει τοὺς περιέργους καὶ ἐγωιστάς εἰς τὰ σκοτεινά καταγώγια τῆς δαιμονολατρίας καὶ τοῦ σατανισμοῦ. Καὶ ἡ πτώσις αὐτῆ ἐπισυμβαίνει εἴτε ἐξ αἰτίας τῆς ἀπειρίας τοῦ ἀνθρώπου περὶ τὰ πνευματικά εἴτε ἐκ τῆς ὑπερηφανίας του.

“Στὴν πλάνη πέφτει κανεὶς”, γράφει ὁ Γέρων Σιλουανός, “εἴτε ἀπὸ ἀπειρία εἴτε ἀπὸ ὑπερηφάνεια. Καὶ ἂν εἶναι ἀπὸ ἀπειρία, ὁ Κύριος θεραπεύει γρήγορα τὸν πλανηθέντα· ἂν ὅμως εἶναι ἀπὸ ὑπερηφάνεια, τότε θά πάσχη γιὰ πολὺν καιρὸν ἢ ψυχὴ ὡσότου μάθῃ τὴν ταπεινώση, καὶ τότε θά θεραπευθῇ ἀπὸ τὸν Κύριον”.

Ὁ Γέρων Ἰωσήφ ἐπικεντρώνει κυρίως τὸ ἐνδιαφέρον του εἰς τοὺς κινδύνους τῆς πλάνης τοὺς ὁποίους διατρέχουν “οἱ ἡσυχάζοντες” καὶ τοὺς τρόπους μὲ τούς ὁποίους ἀναγνωρίζεται ἡ πλάνη. Γράφει, λοιπόν: “Ἀκουσον, τέκνον, πῶς ἔρχεται ἡ θεία χάρις καὶ πῶς γνωρίζεται. Καὶ λέγομεν ὅτι ἐκεῖνος ὅπου ἐγεύθη τὸ κρασί, κατόπιν, ἐὰν τοῦ δώσουν ξύδι τὸ γνωρίζει. Ἔτσι ἐννόησον καὶ περὶ τῆς θείας χάριτος. Ὁ γευόμενος πρῶτον αὐτὴν γνωρίζει κατόπιν τὴν πλάνην. Ὅτι ὁ μὲν δαίμων προσποιεῖται τὴν χάριν, ὅμως ὁ φαγὼν ἐκ τοῦ καρποῦ τῆς ἀληθείας, ὡς εἴπομεν, αὐτὸς γνωρίζει τὸν καρπὸν τῆς πλάνης. Διότι ὀλίγον μόνον νὰ προσέξῃ ὁ νοῦς εἰς τὴν πλάνην, γεμίζει ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ταραχὴν. Ὁ νοῦς σκοτίζεται καὶ αἱ τρίχες του ἀκόμη σηκώνονται. Ἡ δὲ θεία χάρις εἶναι γλυκεῖα, εἰρηνική, ταπεινή, ἡσυχῆ, καθαρτική, φωτιστική, χαροποιός, καὶ δὲν χωρεῖ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι εἶναι ἡ θεία χάρις”.

“Καὶ ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ ἀπὸ τοὺς ἀγωνιζόμενους”, ἐπισημαίνει ὁ Γέρων Ἰωσήφ, “διότι ἔπρασαν πολλοὶ καὶ παλαιόθεν καὶ τὴν σήμερον πίπτουσι κάθε ἡμέραν”, καθὼς ὁ διάβολος προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ τὸν στόχον του, νὰ παρασύρῃ δηλαδή εἰς τὴν πλάνην τὸν ἀνθρώπον, ἐπιλέγει τὸ κατάλληλον διὰ κάθε ψυχὴν πνεῦμα καὶ τὸ ἀποστέλλει εἰς αὐτὴν “κομίζον τὰ τῆς πλάνης ἐφόδια”. Καὶ μετ’ ἄκρας ὑπομονῆς ἀδολεσχεῖ ἐπὶ τοῦτο ἀναλίσκον χρόνους μακροὺς, ἐφ’ ὅρου ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ποικίλως γυμνάζον τὸν νοῦν πρὸς τὴν ὄρεξιν τῆς τούτου ἐφέσεως, ἄχρις

ὅτου καλῶς τὸν διδάξῃ καὶ τὴν πειθῶ ἀπολαύση καὶ τέλος χαλινὸν ἐπιθέσῃ καὶ ἔλκῃ αὐτὸν ἐκεῖ, ὅπου ἂν ὁ ἀγωγὸς διάβολος ἀρέσκεται!”. Ὁ διάβολος, λέγει ὁ Γέρων, περιμένει ὑπομονετικά καὶ ἐφοδιασμένος μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα σὺνεργα, μέχρις ὅτου ἐπιτύχῃ νὰ παρασύρῃ τὸν ἀγωνιστὴν καὶ νὰ τὸν δέσῃ ὅπως τὰ ὑποζύγια διὰ νὰ τὸν σέρνῃ ὅπου ἐκεῖνος ἐπιθυμεῖ.

Καὶ ἄλλοτε τὸν πείθει νὰ δεχθῇ τὸ ψεῦδος ὡς ἀλήθειαν καὶ νὰ ἐπιχειρῇ νὰ διδάσκῃ τοιοῦτοτρόπως τοὺς ἀνθρώπους, λέγοντας “ὅτι ὅλοι θά κολασθοῦν, διότι κανεὶς δὲν ἔχει γνῶσιν, μόνον αὐτός”. Εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς πλάνης ὁ μοναχὸς νομίζων ὅτι ἀσκεῖται καὶ ἡσυχάζει “κλείεται κατὰ μόνας ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ ἐν αὐτῷ ἐνοικοῦντος δαίμονος. Καὶ ἂν μείνῃ κλειστός”, γράφει ὁ Γέρων Ἰωσήφ, “ἢ θά τὸν πνίξῃ (ὁ διάβολος), ἢ θά τὸν κρεμάσῃ, πείθων αὐτὸν ὅτι θά πάῃ Μάρτυρας. Εἰ δὲ καὶ τοῦτο δὲν κάμει, θά τὸν ρίψῃ εἰς ἀδιαφορίαν καὶ ἀμέλειαν, νὰ τὰ ἀφήσῃ ὅλα καὶ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ μεθᾶ. Καὶ οὔτε νὰ ἐννοῇ ὅτι ἔπρασεν διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν θεραπείαν του, ἀλλὰ νομίζει ὅτι καλῶς βαδίζει καὶ ὅτι ἔτσι εἶναι ὁ δρόμος καὶ ἡ ἀλήθεια”.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὸ φάρμακον τῆς πλάνης, συνεχίζει ὁ Γέρων, εἶναι “νὰ γνωρίσῃ (ὁ ἄνθρωπος) ὅτι ἐπλανήθη καὶ μετὰ δακρύων νὰ ζητήσῃ ἔμπειρον ἰατρὸν τὸν δυνάμενον σῶσαι αὐτὸν, νὰ τοῦ δώσῃ τὰ ἀρμόδια φάρμακα πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ψυχῆς του”.

Ὁ δεῦτερος κίνδυνος τῆς πλάνης εἶναι, κατὰ τὸν Γέροντα Ἰωσήφ, νὰ πιστεύσῃ ὁ ἄνθρωπος “ὅτι ἀφ’ ἐαυτοῦ κατέκτησε τὴν χάριν”. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος θά πιστεύσῃ αὐτὸν τὸν λογισμόν τῆς πλάνης θά ἀρχίσει νὰ βασανίζεται ἀπὸ δεινούς λογισμούς, ἐνῶ ἡ Χάρις “ὀλίγον κατ’ ὀλίγον μακρύνεται καὶ τὸν παραχωρεῖ νὰ πίπτῃ εἰς πειρασμούς διὰ νὰ μάθῃ τὴν ταπεινώσιν”. Αὐτὸς πάλιν μὴ ὑποφέρων τοὺς λογισμούς ἀναζητεῖ Γέροντα ἔμπειρον, ἀλλὰ δὲν θεραπεύεται, διότι ὁ Θεὸς τὸ ἐπιτρέπει, προκειμένου νὰ ἀσκηθῇ εἰς τὴν ταπεινώσιν. Ἡ χάρις τὸν ἐγκαταλείπει προοδευτικά καὶ τὸ σῶμα ἀσθενεῖ, καὶ τότε ἄλλος “τοῦ λέγει νὰ φάγῃ γάλα, αὐγά, τυρί, κρέας νὰ δυναμώσῃ. Καὶ αὐτὸς μὴ δυνάμενος ἀλλέως νὰ κάμῃ πείθεται... Καὶ ἄρχεται τρώγων, πίνων σκάπτων καὶ λοιπά. Καὶ γίνεται ὁ πρῶν νηπτικός, ἔμπορος, ἀμπελοργὸς καὶ περιβολάρης... Καὶ καταφρονεῖ τελείως τὰ πνευματικά του καθήκοντα... εὐρισκόμενος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς κολάσεως, ἔνεκα τῶν ἀμαρτιῶν ὅπου κάθε στιγμὴν κυλίνεται». Καὶ τὸ χειρότερον ἀπὸ ὅλα εἶναι ὅτι προσπαθεῖ νὰ πείσῃ καὶ τοὺς ἄλλους ὅτι πρέπει νὰ κάμουν τὸ ἴδιο.

Δι’ αὐτὸν ὁ ὁποῖος ἔχει περιπέσει εἰς αὐτὴν τὴν πλάνην ἓνα εἶναι τὸ φάρμακον, ἢ ταπεινώσις τῆς καρδίας καὶ ἡ ἀναμονὴ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Ἐὰν αὐτὸ δὲν ἔλθῃ, τότε ὁ μοναχὸς θά πρέπει «νὰ ὑπάγῃ», γράφει ὁ Γέροντα Ἰωσήφ, «εἰς ὑπακοήν, νὰ ταπεινωθῇ βαδίζων τὴν κοινήν ὁδὸν τῶν Πατέρων».

Ὁ τρίτος κίνδυνος τῆς πλάνης εἶναι «ἡ μονότονος

ἄσκησις». Γράφει ὁ Γέρων Ἰωσήφ· «Νά ἀκούσης, τέκνον μου, καί περί ἄλλης πλάνης διά νά φυλαχθῆς. Πολλοί μοναχοί ἐπεμελήθησαν μιᾶς ἀρετῆς καί ἔβαλαν ὅλην αὐτῶν τήν βίαν πρὸς κατόρθωσίν της». Ἄλλοι τήν νηστείαν, ἄλλοι τήν ἀγρυπνίαν, ἄλλοι τήν μονότονον προσευχήν καί ἄλλοι τὰ δάκρυα. «Καί φρονοῦντες ὅτι τό πᾶν εἰς τοῦτο καί μόνον συνίσταται, ἀναλίσκοντες χρόνους καί καιρούς καί φυσιοῦμενοι ἀριθμοῦσι τούς χρόνους, ὅπου δέν ἐκατέλυσαν ἔλεον ἢ μαγεῖρευμα», ἢ πόσον ἠγρύπνησαν ἢ προσηχήθησαν ἢ ἔκλαυσαν ἀδιαφοροῦντες διά τήν ἀπόκτησιν τῶν ἄλλων ἀρετῶν. «Ὁ δέ πανοῦργος διάβολος, ὅταν ἴδῃ τόν ἄνθρωπον εἰς τοιαύτην μονότονον ἄσκησιν λοξοδρομήσαντα, εὐθύς προσκολλάται ὡς ὄστρακον καί τελείως τόν νοῦν αὐτοῦ καταπίθει νά φρονῆ ὅτι αὕτη ὑπάρχει ἡ ὄντως ἀλήθεια, ἄχρις ὅτου γίνῃ ἡ συνήθεια φύσις δευτέρα καί τελείως πλανήση αὐτόν καί τόν κερδίση μίαν ἡμέραν». "Ὅταν, δηλαδή, ὁ διάβολος διαπιστώσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος λοξοδρομήσῃ εἰς τήν μονομερῆ ἄσκησιν, τότε προσκολλάται εἰς αὐτόν καί φροντίζει νά τόν πείσῃ ὅτι αὕτη ἡ ἐπιλογή του εἶναι ἡ ὀρθή" καί μένει πλησίον του ἕως ὅτου τό ἐπιτύχει.

Τοιουτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος γίνεται δέσμιος τῆς πλάνης καί νομίζοντας ὅτι εὐρίσκεται εἰς τήν ὁδόν τῆς σωτηρίας, πόρρω ἀπέχει αὐτῆς. Διότι ἀκόμη καί ἐάν εὐδοκιμῇ εἰς τήν ἄσκησιν τήν ὁποίαν ἔχει ἐπιλέξει «μόνον μίαν ἀρετὴν ἐργάζεται, καί τοῦ λείπουν ἀκόμη τὰ ἐνενηντα ἑννέα».

Ἡ θεραπεία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, συνεχίζει ὁ Γέρων Ἰωσήφ, εἶναι νά ἀφήσῃ τήν λεγομένην του νηστείαν ἢ τήν ἀγρυπνίαν ἢ ὅ,τι ἄλλο καί νά ἀκολουθήσῃ πνευματικόν ὁδηγόν ὑπό τὰς ὁδηγίας τοῦ ὁποίου νά πορευθῆ εἰς τό ἐξῆς, διά νά μὴν πέσῃ ἐκ νέου εἰς αὐτήν τήν πλάνην.

"Ἐνας ἄλλος κίνδυνος τῆς πλάνης εἶναι νά πιστεῦσῃ κανεὶς ὅτι ἔφθασε εἰς κατάστασιν, πνευματικὴν τοιαύτην ὥστε νά ἀξιούται θείων θεωριῶν. Εἰς τόν κίνδυνον αὐτόν εὐρέθησαν, ὅπως μᾶς διδάσκουν οἱ βίοι καί τὰ συγγράμματα πολλῶν πατέρων, μεγάλοι ἀσκητές καί ὄσιοι τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, καθὼς ὁ τρόπος αὐτός εἶναι ἰδιαιτέρως προσφιλὴς εἰς τόν διάβολον καί τόν χρησιμοποιεῖ, ὅταν δέν δύναται νά πλανήσῃ τόν ἄνθρωπον μέ ἕτερον τρόπον. «Μεταμορφοῦται», λοιπόν, γράφει ὁ Γέρων Ἰωσήφ, «εἰς ἄγγελον φωτός καί τοῦ λέγει ὅτι εἶναι ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἢ ἄλλος Ἄγγελος καί τόν ἔστειλε ὁ Θεός νά εἶναι πλησίον του ἐπειδὴ εὐηρέστησε τόν Θεόν κατὰ πάντα».

Τὰ περιστάτικα τὰ ὁποῖα ἀφηγοῦνται οἱ πατέρες εἶναι πολλά. Θά ἀναφέρω ἕνα μόνον περιστάτικόν. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἔζη εἰς τὰ Κατουνάκια ἕνας εὐλαβέστατος Γέροντας μέ τόν ὑποτακτικόν του Σπυρίδωνα, ὑπάκουον καί ἀκριβῆ εἰς ὅλα. Μέ τήν πάροδον τοῦ χρόνου ὁ Σπυρίδων παρακινούμενος ἀπό τήν κενοδοξίαν ἠῤῥησε τὰς γονυκλισίας, τὰ κομβοσχοίνια

του, ἠγρύπνει καί ἀσκεῖτο περισσότερο χωρὶς τήν ἄδειαν καί τήν εὐλογίαν τοῦ πνευματικοῦ του. Ἐθεώρει μάλιστα τόν ἑαυτόν του πολύ ἀνώτερον τῶν ἄλλων μοναχῶν καί τοιουτοτρόπως ἔφθασε εἰς τό σημεῖον νά κυριευθῆ ἀπό τόν δαίμονα τῆς ὑπερηφανείας.

Μίαν νύκτα ἤκουσε νά κτυπᾶ κάποιος τήν θύρα τοῦ κελλίου του, λέγων τό «δι' εὐχῶν...». Ἄνοιξε καί εἶδε ἕνα ἄγγελον εἰς τήν μορφήν, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε: «Εἶμαι ἀπεσταλμένος ἀπό τόν ἴδιον τόν Θεό νά σοῦ ἀναγγείλω τήν εὐαρέσκειά του γιά τὰ πολλά κατορθώματα καί τίς ἀρετές σου. Γιά νά σέ ἀνταμείψῃ μάλιστα ὁ Κύριος, σέ προσκαλεῖ νά ἔλθῃς μαζί μου εἰς τήν κορυφή τοῦ Ἄθωνος, ὅπου θά ἔλθῃ καί ὁ ἴδιος μέ τούς χορούς τῶν ἀγγέλων καί τῶν ἀγίων διά νά τόν προσκυνήσῃς».

Ὁ Σπυρίδων ἐγκαταλειμμένος ἀπό τήν θείαν Χάριν ἐξ αἰτίας τῆς ὑπερηφανείας καί τῆς ἀνυπακοῆς του, πείσθη καί ἀποφάσισε παρ' ὅλην τήν κακοκαιρίαν καί τή βαρυχειμωνιά νά ἀκολουθήσῃ τόν φαινόμενον ἄγγελον. Μετά ἀπό πολύωρον ὁδοιπορίαν ἔφθασεν εἰς τήν κορυφήν τοῦ Ἄθωνος. Τότε ὁ ἄγγελος ἱκανοποιημένος λέγει πρὸς τόν Σπυρίδωνα. «Κοίταξε πρὸς τὰ ἐκεῖ. Βλέπεις; Ἔρχεται ὁ Χριστός». Ὁ Σπυρίδων εἶδε ἕνα κόκκινον δίσκον καί εἰς τό μέσον του ἐφαίνετο ὁ Χριστός ἔνθρονος ὡς μέγας ἀρχιερεὺς, συνοδευόμενος ἀπό τὰ τάγματα τῶν ἀγγέλων καί τούς χορούς τῶν ἀγίων καί τῶν ἱεραρχῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ὁ ἅγιος Σπυρίδων, τόν ὁποῖο καί ἐπρόσεξε ἰδιαίτερα ὁ μοναχός Σπυρίδων. Ὁ ἄγγελος τόν προέτρεπε· «Τί κοιτάζεις, πήγαινε νά προσκυνήσῃς τόν Χριστόν». Ὁ Σπυρίδων προχώρησε πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀλλά τόν παραξένευσε ὁ σκοῦφος τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος, τόν ὁποῖο τόν ἤξερε μικρό ἀπό τίς ἱερές εἰκόνας, ἀλλά τώρα τόν ἔβλεπε τεράστιον. Ἐκανε, λοιπόν, τόν σταυρόν του λέγων «Κύριε ἐλέησον... ποτέ στή ζωὴ μου δέν εἶδα τόσο μεγάλη σκούφια».

Τήν ἴδια στιγμὴν ἐξηφανίσθησαν τὰ πάντα, ὅλα ὅσα ἔβλεπε ὁ Σπυρίδων καί ἔμεινε μόνος ἐνώπιον ἑνὸς ἀποτόμου κρημνοῦ. Τὸ ἕνα πόδι του ἦτο μέσα εἰς τό χιόνι καί μέ τό ἄλλο ἦτο ἔτοιμος νά προχωρήσῃ εἰς τό κενόν μέ τραγικὴς συνέπειες. Μέ δυσκολίαν κατόρθωσε νά κατέλθῃ ἕως τῆς καλύβης του, ὅπου εὗρε τόν Γέροντά του προσευχόμενον. Ἡ δική του προσευχὴ τόν εἶχε σώσει ἀπό τόν σωματικόν καί ψυχικόν ὀλεθρον τῆς πλάνης εἰς τήν ὁποία τόν εἶχε ὁδηγήσει ὁ δαίμων.

Ἡ πλάνη αὕτη εἶναι, ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης «ἢ ἐκ παιδείας δι' ἁμαρτίαν τῷ σατανᾷ ἔκδοσις, πολλάκις μέχρι θανάτου» -καί δι' αὐτό προειδοποιεῖ: «πρόσεχε οὖν ἀκριβῶς, Θεοῦ ἔραστά· ἐπὶν ἐργαζόμενος τό ἔργον, ἴδῃς φῶς ἢ πῦρ ἔξωθεν ἢ ἔσωθεν, ἢ σχῆμα δῆθεν Χριστοῦ ἢ Ἀγγέλου ἢ ἑτέρου τινός, μὴ παραδέξῃς αὐτό, ἵνα μὴ βλάβῃν ὑποστήσῃς». Ἐνας ἀκόμη, τέλος, κίνδυνος τῆς πλάνης εἶναι ὁ ἐπισημονικός, ὅπως τόν χαρακτηρίζει ὁ Γέρων Ἰωσήφ,

πόλεμος. «Όταν βλέπη (ο διάβολος) ότι τρέχει ο αγωνιζόμενος μοναχός με μεγάλην όρμην και θερμην, και ότι είναι χωρίς οδηγόν, τότε ο κακός δαίμων ακολουθών πλησίον κρυπτός τον επιβουλεύεται. Και κρύπτων τάς αυτού παγίδας τον σπρώχνει προς τά εμπρός. Ο δέ αγωνιστής, μη ύπονοών ότι είναι και ο έχθρός μαζί, τρέχει άδιακρίτως, νηστεύων, άγρυπνών, και προσευχόμενος. Και ο δαίμων του κόπτει παντελώς την όρεξιν του φαγητού. Και δέν επιθυμεί τίποτα... Επίσης, τον αφήνει να άγρυπνή ελευθέρως, ώστε να νομίζει ο μοναχός ότι πλέον έφθασε εις άπάθειαν... Και άφου τον ιδη πλέον ο δαίμων ότι έφθασεν εις τό άκρον, τότε τον αφήνει και πίπτει. Διότι μη έχων πτέρυγας ύψηλάς της θεωρίας να ύψωθη και να σηκώσει τό σώμα, κυλιεται κάτω ως όφεις. Διότι, εκεί όπου νομίζει ότι ήρθη από της γης εις τά ουράνια, εκεί χωρίς να καταλάβη εξαίφνης εύρέθη χωρίς όπλα μέσα εις τό πέλαγος. Διότι, τό σώμα όπου συγκρατεί τά όπλα και πολεμεί, αυτό διά της ύπερβολικής ασυτίας έξηντλήθη και έπεσεν. Τότε, λοιπόν, ο αίμοβόρος δράκων, χαιρων και αγαλλόμενος επιπίπτει δρομαίως επί τον ταλαίπωρον εκείνον μοναχόν, σύρων μεθ' έαυτού και άλλα μύρια πονηρά πνεύματα. Και τελείως τον πνίγουν, εάν δέν ζητήσει άμέσως έμπειρον και πρακτικόν οδηγόν. Και από έδω έρριξε πολλούς αγωνιστάς εις διάφορα της άμαρτίας αισχρά πάθη. Διότι αυτό τό πάθος κινούν οι δαίμονες πλέον των άλλων παθών, όταν τό σώμα έξαντληθη και πέση».

Όμως ύπάρχει και μία άκόμη περίπτωση πλάνης του ίδιου αγωνιστού, γράφει ο Γέρων Ίωσήφ. «Εάν... είναι όξύς τον νοϋν και διακριτικώς αγωνίζεται, προσέχων να μην πέση εμπρός, τότε ο δαίμων τον αφήνει. Και όταν ιδη ότι παύει ή θερμη και ο ζήλος ο πολυς..., τότε πάλιν ο δαίμων τον τραβάει όπισω, ώστε να τον ρίξη σε άδιαφορίαν να τά αφήση όλα, ώστε και πάλιν να γίνη δουλος των δαιμόνων». «Δι' αυτό», καταλήγει ο Γέρων, «είναι διπλός ο άγών. Και πρέπει ο μοναχός ή να έχη οδηγόν της αυτής εργασίας και να κάνει τελείαν ύπακοήν, κόπτων τελείως τό ίδιον θέλημα· ή, αν είναι μόνος του, πρέπει να φυλάγεται από τά άκρα και να βαδίζει την μέσην όδόν».

Μέ την άποψιν αυτήν σχετικώς προς την άποφυγήν της πλάνης και των κινδύνων της ο Γέρων Ίωσήφ εύρίσκεται εις την αυτήν ευθείαν με τους πρό αυτού πατέρας. «Στήν πλάνη πέφτομε», γράφει ο Γέρων Σίλουανός, «όταν νομίζωμε πώς είμαστε πιο φρόνιμοι και έμπειροι από τους άλλους, ακόμα κι από τον πνευματικό μας πατέρα. Έτσι σκέφτηκα κι εγώ με την έμπειρία μου και γι' αυτό ύπέφερα... Και τώρα σκέφτομαι πώς, χωρίς έξομολόγηση στον πνευματικό, δέν είναι δυνατό ν' απαλλαγούμε από την πλάνη».

Έναν τέτοιον πνευματικόν οδηγόν, τον Γέροντα Ίωσήφ, τιμούμε αυτές τίς ήμέρες και τους ιδικούς του λόγους ένωτιζόμεθα, λόγους σοφίας και έμπειρίας ισαξίους των παλαιών άσκητών και των μεγάλων πα-

τέρων, λόγους άληθείας και όχι πλάνης, διότι ο Γέρων Ίωσήφ έζησε έν ύπακοή και με τή χάριν του Θεού απέφυγε τους κινδύνους της πλάνης, τους όποιους δυνάμεθα και ήμεις να αποφύγομε μελετώντας «τήν έκβασιν της άναστροφής» του διά των κειμένων του και δι' όσων άκούομε εις τό παρόν Συνέδριον.

Δι' αυτό και επιθυμώ να εύχαριστήσω έκ βάθους καρδιάς τόσον τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λεμεσοϋ κ.κ. Αθανάσιον όσον και τον καθηγούμενον της Ίεράς Μονής Βατοπαιδίου π. Έφραϊμ διά την πρόσκλησιν της έλαχιστότητός μου και να τους συχαρώ διά την άρτιαν όργάνωσιν του Συνεδρίου, εύχόμενος ταπεινώς αι θεοπειθείς εύχαι του Γέροντος Ίωσήφ να καθοδηγούν όλους μας εις την όδόν της άγιότητος και της θεώσεως.

(Ομιλία στό Β' Διορθόδοξο Έπιστημονικό Συνέδριο "Γέροντας Ίωσήφ ο Ήσυχαστής. Άγιον Όρος - Φιλοκαλική Έμπειρία" που διοργάνωσε ή Ίερά Μητρόπολη Λεμεσοϋ και ή Ίερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου στη Λεμεσό).

Ο ΝΕΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Μιά δυναμική παρουσία
στόν χώρο τῆς Ἐκκλησίας
(ὅπως τόν ζήσαμε καί τόν ζοῦμε)

Παναγιώτα Μορίδου. Φιλολόγος,
πρώην Γυμνασιάρχης

πέντε χρόνια στό οἰκοτροφεῖο τῆς “Ζωῆς”. Ἀπό τότε τούς συνδέει μιὰ στενή φιλία. Ἀπλός καί ἐγκάρδιος μᾶς πρόσφερε μιὰ ζεστή φιλοξενία καί μᾶς ἔκαμε μιὰ ὡραία ξενάγηση στό χωριό του, τό ὁποῖο σήμερα ἀριθμεῖ πέραν τῶν 6 χιλιάδων κατοίκων. Ἀπέχει 45 λεπτά ἀπό τήν Ἀθήνα καί βρίσκεται στήν Ἐθνική Ὁδό Ἀθηνῶν-Λαμίας.

Θά ἦταν παράλειψη νά μήν κάνω ἀναφορά στούς εὐσεβεῖς γονεῖς του, τούς ὁποίους ὑπεραγαποῦσε. Τόν Ἀναστάσιο καί τή Δήμητρα Λιάπη πού τό καλοκαίρι τοῦ 1938 ἔφεραν στόν κόσμο ἕνα χαριτωμένο, ἕνα προικισμένο παιδί. Ἐνα ἀγόρι, τόν Ἰωάννη πού πρόκοψε μέ τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί μεγαλοῦργησε... Κρίμα πού δέν ζοῦν, γιά νά δοῦν τή μεγάλη τιμή πού τούς ἔκανε ὁ Κύριος!... Νά χαροῦν τή μεγάλη του πορεία μέχρι τήν κορύφωση καί τή δικαίωση. Νά καμαρώσουν τό παιδί τους στό πηδάλιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος!... Εἶμαι σίγουρη ὅμως ὅτι τόν βλέπουν ἀπό τόν οὐρανό καί οἱ ψυχές τους ἀγάλλονται.

Δέν εἶναι εὐκόλο νά σκιαγραφήσεις τήν προσωπικότητα ἑνός πνευματικοῦ ἀνθρώπου, ἑνός ἀρχιερέα πού ἀνήλθε στό ὑπατο ἀξίωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Θά προσπαθῆσω νά τό ἐπιχειρήσω μέ τήν εὐλογία του. Ὁ κ. Ἰερώνυμος Λιάπης (κατά κόσμον Ἰωάννης Λιάπης) εἶναι ἀρχιερέας μέ μεγάλο ἠθικό ἀνάστημα, βαθιά πνευματικότητα, ὀρθή πίστη καί ἐκκλησιαστικό φρόνημα. Ὁ Πανάγαθος φώτισε τούς ἱεράρχες τῆς Ἑλλάδος καί ἔκαμαν τήν ἐπιλογή τῆς ἐλπίδας ἀπέναντι στό μέλλον. Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος δικαίωσε τόν πρό δεκαετίας ἀτυχήσαντα ὑποψήφιο ἀρχιεπίσκοπο. Φαίνεται ὅτι ὁ Θεός εἶχε τότε γι' αὐτόν τά σχέδιά του. Ὁ κ. Ἰερώνυμος ἔπρεπε νά παραμείνει ἀκόμη στήν εὐφορη γῆ τῆς Βοιωτίας, γιά νά ὀλοκληρώσει τό θεάρεστο ἔργο του καί μετά νά τήν ἐγκαταλείψει γιά μιὰ νέα Γαλιλαία.

Τόν γνώρισα τό 1965. Μᾶς φιλοξένησε στό πατρικό του σπίτι στά Οἰνόφυτα. Ἦταν συμφοιτητής μέ τόν σύζυγό μου Ἰωάννη. Σπούδασαν Ἑλληνική Φιλολογία στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν καί ἔζησαν

Ὁ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν κ. Ἰερώνυμος (δεξιά) ὡς φοιτητής μαζί μέ τόν Ἰωάννη Μορίδη στό Οἰκοτροφεῖο τῆς “Ζωῆς”. 1957

Τότε ήταν λαϊκός. Μας ξάφνιασε η απόφαση πού πήρε αργότερα νά ιερωθεῖ. Περιμέναμε ὅτι θά γίνει καθηγητής Πανεπιστημίου καί ὅτι θά ἔχει μιά λαμπρή πανεπιστημιακή καριέρα. Ὁ ἴδιος ὅμως, εὐσεβής καί πιστός, προτίμησε νά διακονήσῃ τήν Ἐκκλησία καί νά ὑπηρετήσῃ τόν λαό. Ὁ Θεός τόν προόριζε γιά κάτι πολύ ἀνώτερο. Κι ἔτσι τό 1967 ἔγινε πρωτοσύγκελλος στή Μητρόπολη Λεβαδείας δίπλα στόν Μητροπολίτη Νικόδημο Γραϊκό, ὁ ὁποῖος τόν ἐκτιμοῦσε πολύ.

Ὁ Θεός τόν προίκισε μέ πολλές ἀρετές. Εἶναι ἄνθρωπος μέ πλατιά μόρφωση, εὐρύτητα πνεύματος, δυνατό μυαλό καί εὐθυκρισία. Σπούδασε Ἑλληνική Φιλολογία, (Ἀρχαιολογία, Ἱστορία) καί Θεολογία. Ἐχει πολλές γνώσεις γύρω ἀπό τό θέμα του. Ἐργάστηκε ὡς καθηγητής φιλόλογος σέ γυμνάσια τῶν Ἀθηνῶν καί μέ ὑποτροφία ἔκαμε μεταπτυχιακές σπουδές στήν Αὐστρία καί στή Γερμανία. Ὑπηρέτησε ὡς πανεπιστημιακός βοηθός πλάι στόν γνωστό καί διακεκριμένο βυζαντινολόγο Ἀναστάσιο Ὁρλάνδο. Παράλληλα ἀσχολήθηκε μέ τή συγγραφή πολλῶν συγγραμμάτων. Ἀνακηρύχθηκε ἐπίτιμος διδάκτορας ἐνός πανεπιστημίου τῆς Ρουμανίας. Τό βιβλίο του “Μεσαιωνικά Μνημεῖα τῆς Εὐβοίας” πέραν τῶν 400 σελίδων πήρε τό 1970 τό πρῶτο βραβεῖο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τό 2006 κυκλοφόρησε ὁ πρῶτος τόμος τοῦ τρίτου ἔργου του “Χριστιανική Βοιωτία” καί εἶναι ἔτοιμος γιά ἔκδοση ὁ δεύτερος τόμος. Ἐγραψε πολλά ἄρθρα, μελέτες καί βιβλία θεολογικοῦ, κοινωνικοῦ, ἀρχαιολογικοῦ καί ἱστορικοῦ περιεχομένου.

Ἐδωσε πολλά δείγματα γραφῆς στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Ἦταν πρωτοσύγκελλος στή Μητρόπολη Λεβαδείας. Διετέλεσε ἡγούμενος στή Μονή τοῦ Σαγματᾶ καί στή συνέχεια ἡγούμενος τῆς ἱστορικής Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ καί συνέβαλε τά μέγιστα στήν ἀποκατάσταση καί ἀνακαίνιση τῆς Μονῆς. Ἦταν γραμματέας καί μετά ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱεραῆς Συνόδου καί ἔχαιρε μεγάλης ἐκτίμησης. Ἦταν πολύ ἀγαπητός γιά τό ὠραῖο του ἦθος. Ἐξυπνος, πολύ ἰκανός, εὐγενικός, πρᾶος καί εἰρηνικός, εἶχε κερδίσει τίς καρδιές ὄλων τῶν

ιεραρχῶν. Τό 1981 ὁ τότε Μητροπολίτης Θηβῶν καί Λεβαδείας Νικόδημος Γραϊκός ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στίς ἰκανότητες τοῦ ἄξιου καί δραστήριου πρωτοσύγκελλου τῆς Μητρόπολης του, ἀποφάσισε νά παραιτηθεῖ καί νά προωθήσῃ τήν ἐκλογή του ὡς Μητροπολίτου τῆς οἰκείας Μητρόπολης. Ἐπομένως δέν εἶναι τυχαῖο πού ἐξελέγη παμψηφεί ὡς Μητροπολίτης Θηβῶν καί Λεβαδείας.

Γιά 27 χρόνια διακόνησε τήν Ἐκκλησία καί τόν λαό τοῦ νομοῦ Βοιωτίας ὡς Μητροπολίτης. Ἀγάπησε τή Βοιωτία καί οἱ ἄνθρωποι τῆς τόν ἀγάπησαν. Προσηνής καί γλυκύς, ἦταν γιά ὅλους ὁ στοργικός πατέρας, ὁ πνευματικός ἡγέτης, ὁ καθοδηγητής καί σύμβουλος τῶν νέων, ὁ παρήγορος ἄγγελος γιά τούς γέροντες καί τούς ἀναξιοπαθοῦντες. Φρόντιζε γιά ὅλους καί γιά ὅλα μέ πολλή σοφία καί σύνεση. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού μετέτρεψε τήν ἀγάπη σέ πράξη. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῶν ἔργων καί ὄχι τῶν λόγων. Ἐχει νά παρουσιάσῃ ἕνα τεράστιο ἔργο κοινωνικό καί φιλανθρωπικό. Ἀκούραστος καί δημιουργικός δέν ἀναπαύεται οὔτε λεπτό. Δέν κάμνει διακοπές ποτέ. Δουλεῦει μέχρι τίς 2 μετά τά μεσάνυχτα.

Ἀντιμετωπίζει τά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κοινωνίας μέ σύνεση, σοβαρότητα καί ὑπευθυνότητα. Τόν ζοῦμε ἀπό κοντά πάνω ἀπό 40 χρόνια καί ἔτσι τόν γνωρίσαμε καλά. Γνωρίσαμε τόν κόσμο του καί τούς συνεργάτες του. Ἐχει τό χάρι-

Ἰωάννης Λιάπης ἀριστερά (νῦν Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν) καί Ἰωάννης Μοριδης, πρωτοετείς φοιτητές μπροστά ἀπό τό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. 1956

σμα καί τήν ικανότητα νά ἐπιλέγει τούς συνεργάτες του, γι' αὐτό εἶναι τόσο ἀποτελεσματικός. Ἄξισημείωτο εἶναι ὅτι φρόντισε οἱ κληρικοί πού ὑπηρετοῦν στή Μητρόπολή του νά εἶναι καλά καταρτισμένοι ὅπως καί ὁ ἴδιος. Ἀπό τούς 110 κληρικούς τῆς Μητρόπολῆς του, οἱ 82 εἶναι ἐπιστήμονες, πτυχιούχοι Θεολογίας καί κάποιοι διαθέτουν καί δεύτερο πτυχίο.

Ἔλα αὐτά τά χρόνια χαρήκαμε τήν πνευματική του συντροφιά. Ἀκούσαμε τόν σοφόν του λόγο. Μᾶς μίλησε γιά τούς ὀραματισμούς καί τούς προβληματισμούς του, γιά τούς στόχους, τά σχέδια καί τά ἔργα του. Ζήσαμε τήν ἀγωνία καί τίς ἀνησυχίες του γιά τή χειμαζόμενη κοινωνία καί τόν ταλανισμένο ἄνθρωπο γιά τόν ὁποῖο νιώθει μιά ἀπέραντη ἀγάπη. Ὅλο αὐτό τό διάστημα στάθηκε ἀρωγός καί φωτεινός ὁδοδείκτης στή δοκιμαζόμενη κοινωνία. Πόσα νά θυμηθῶ καί πόσα νά καταγράψω! Τό ἔργο του εἶναι ἀπέραντο ὅπως καί ἡ θάλασσα. Ἀναρωτιέται κανεῖς πῶς μπόρεσε, πῶς τά κατάφερε νά ἐπιτελέσει ἕνα τέτοιο ἔργο! Ὁ ἴδιος στήν ἀποχαιρετιστήρια ὀμιλία του στή Λιβαδεῖα εἶπε ὅτι τό ἔργο αὐτό εἶναι καρπός συνεργασίας πολλῶν ἀνθρώπων. Αὐτά τά λόγια δείχνουν πόσο ταπεινός καί σεμνός εἶναι. Οὔτε ἴχνος ἀλαζονείας γι' αὐτό τό μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο ἔργο, παρόλο πού αὐτός εἶναι ὁ ὀραματιστής, ὁ ἐμπνευστής, ὁ σχεδιαστής, ὁ ρυθμιστής τῶν πάντων. Παρακολούθησε στενά καί ἐπόπτευε ὁ ἴδιος τά ἔργα του.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Γερῶννος ὡς Πρωτοσύγκελλος στήν Ἱερά Μητρόπολη Θηβῶν καί Λεβαδεῖας. 1970

Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού δούλεψε γιά τόν ἄνθρωπο. Θέλησε νά βοηθήσει καί νά στηρίξει τούς πονεμένους καί τούς δυσπραγοῦντες συμπατριῶτες του. Ἐνδιαφέρθηκε γιά τήν ποιότητα τῆς ζωῆς τους καί τή σωτηρία τους. Εἶδαμε ὅλα τά ἔργα του στή γένεση καί στήν ἐξέλιξή τους: Τό γηροκομεῖο τῶν Θηβῶν, τά οἰκοτροφεῖα, τό ὀρφανοτροφεῖο μέ μορφή ἀνάδοξης οἰκογένειας, τήν πτέρυγα γιά περίθαλψη τῶν καρκινοπαθῶν πού ἀνεγείρεται στό μοναστήρι τῆς Ἀναλήψεως, τό κέντρο ἐπανένταξης ψυχικῶς πασχόντων. Γιά τό τελευταῖο χρησιμοποίησε τό κτήριο τῆς καινούργιας Μητρόπολης, γιά νά στεγάσει ψυχοπαθεῖς πού περισυνέλεξε ἀπό τή Λέρο, ὅπου ἦταν ξεχασμένοι καί ἐγκαταλελειμμένοι στό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, προτιμώντας νά ζήσει ὁ ἴδιος σ' ἕνα σπίτι συνηθισμένο πιο πέρα ἀπό τό κτήριο τῆς Μητρόπολης. Θά ἀναφέρω ἀκόμη τό πολιτιστικό κέντρο πού ἔκαμε στά Οἰνόφυτα, πού διαθέτει βιβλιοθήκη, αἴθουσα διαλέξεων καί ἄλλες αἴθουσες. Κόσμημα ὄλων εἶναι τό ἴδρυμα γιά γέροντες καί παιδιά μέ εἰδικές ἀνάγκες στή Λιβαδεῖα, πού εἶναι κτισμένο σ' ἕνα λόφο πού δεσπόζει τῆς πόλης. Εἶναι ἕνα μεγάλο κτήριο, καλαισθητό, μέ ὠραία ἀρχιτεκτονική, σύγχρονο πού φιλοξενεῖ 80 πρόσωπα. Τά ἐγκαίνια τέλεσε ὁ τότε πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλος. Κάθε χρόνο τό ἐπισκέπτονται πολλοί ξένοι ἐπίσημοι ἀπό διάφορες χῶρες.

Ὅταν ἔγινε πρωτοσύγκελλος, στή Βοιωτία ὑπῆρχαν μόνο 4 μοναστήρια. Κατά τή διάρκεια τῆς θητείας του ἀποκαταστάθηκαν, ἀναπαλαιώθηκαν καί στελεχώθηκαν 6 ἀνδρικές καί 17 γυναικεῖες μονές. Ἀνάμεσά τους εἶναι οἱ ἱστορικές μονές τοῦ Ὁσίου Λουκά, τοῦ Σαγματᾶ καί τοῦ Ὁσίου Σεραφεῖμ. Ἄλλα ἀξιόλογα μοναστήρια εἶναι τῆς Εὐαγγελίστριας στόν Ἐλικώνα, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τό μοναστήρι τῆς Ἁγίας Ἰερουσαλήμ σέ μιά κορυφή τοῦ Παρνασσοῦ μέσα στά ἔλατα, τό μοναστήρι τῆς Παναγίας στό χωριό Πελαγία ἢ Ἀφίδνες, ὅπου ὑπάρχουν σύγχρονα μηχανήματα καί οἱ μοναχές ἀσχολοῦνται μέ τήν ἐκτύπωση βιβλίων. Ὡραῖο μοναστήρι εἶναι καί κείνο τῆς Παναγίας στό Λυκούρεσι σέ μιά καταπράσινη ρεματιά.

Ἐκεῖ ὑπάρχει κέντρο ἐρευνῶν τῆς Ἱστορίας καί τῆς Ἀρχαιολογίας. Ἐντύπωση προκαλεῖ τό μετέωρο τῆς Ζάλτσας. Εἶναι κι αὐτό ἓνα ἀπό τά ώραῖα ἔργα τοῦ κ. Ἱερωνύμου ὅπως καί τά ἄλλα πού ἀνέφερα. Εἶναι ἓνα μικρό μοναστήρι κτισμένο στήν κορυφή ἑνός ἀπόκρημνου βράχου, πάνω ἀπό τή θάλασσα στόν Κορινθιακό κόλπο μέ τρία μικρά ἐκκλησάκια: τοῦ ὁσίου Δαυίδ, τοῦ Ἁγ. Ἱερωνύμου καί τῶν Ἁγ. Θεοδώρων.

Ἄφησα τελευταῖο τό Συνεδριακό κέντρο, πού εἶναι κτισμένο σέ μιά πευκόφυτη κορυφή τοῦ Ἑλικώνα (τό βουνό τῶν μουσῶν). Ἀπέχει λίγα χιλιόμετρα ἀπό τήν Ἀλίαρτο. Ἐκεῖ γίνονται πολλά συνέδρια. Ἐδῶ καί ὀκτώ χρόνια, ὁ κ. Ἱερώνυμος φιλοξενεῖ κάθε Σεπτέμβρη γιά ἓνα Σαββατοκυριακο παλαιούς συνοικοτρόφους του μετά τῶν συζύγων τους. Μαζευόμαστε κάθε χρόνο γύρω στά 120 πρόσωπα. Ὅλοι εἶναι ἐπιστήμονες διαφόρων κλάδων, προσωπικότητες ἀπ' ὅλη τήν Ἑλλάδα. Καθηγητές τοῦ Πανεπιστημίου καί τοῦ Πολυτεχνείου, γιατροί, μεγαλοδικηγόροι, θεολόγοι, φιλόλογοι, πολιτικοί μηχανικοί... Θυμοῦνται τίς ὁμορφες μέρες τοῦ οἰκοτροφείου κι ὁ καθένας λέει τά δικά του. Δημιουργεῖται μιά ἀτμόσφαιρα εὐχάριστη, γιατί ξαναγίνονται ὅλοι νέοι. Ζοῦμε ἐκεῖ μιά πνευματική πανδαισία. Τό Σάββατο γίνεται μιά ἐκδρομή σέ μοναστήρια, ἐσπερινός, ξενάγηση καί παρέχεται φιλοξενία ἀπό τούς μοναχούς ἢ τίς μοναχές. Τήν Κυριακή τό πρωῖ ἐκκλησιαζόμαστε στό μοναστήρι τῆς Εὐαγγελίστριας, πού εἶναι πολύ κοντά. Μετά τή Θεία Λειτουργία ἀνεβαίνουμε ξανά στό Συνεδριακό κέντρο, ὅπου μετά το πρόγευμα ἀκολουθεῖ ώραῖα ὁμιλία πνευματικοῦ περιεχομένου καί ἐπικοινωνητική συζήτηση. Μετά τό γεῦμα ἀποχαιρετοῦμε ὁ ἓνας τόν ἄλλο μέ τήν εὐχή νά ξανασυναντηθοῦμε τόν ἐπόμενο χρόνο. Φεύγουμε ἐνισχυμένοι ὅλοι πνευματικά καί ἀνανεωμένοι. Ἡ φιλοξενία τοῦ Μακαριωτάτου εἶναι ἀβραμιαία!

Στίς 7 Φεβρουαρίου 2008 ἡ ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος τόν ἀνέδειξε Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος. Στήν πιό λαμπρή στιγμή τῆς ζωῆς του ὁ κ. Ἱερώνυμος δήλωσε: “Ἐψηφίσθην ἐγώ ὁ ἐλάχιστος”. Κάποιες ἄλλες δηλώσεις του στά Μέσα Ἐνη-

μέρωσης ἔκαμαν τρομερή ἐντύπωση: “Εἶμαι ὁ πρῶτος μεταξύ ἴσων”. “Δέν εἶμαστε ἐξουσία, ἀλλά διακονία. Γιά νά εἶσαι πρῶτος πρέπει νά μάθεις νά διακονεῖς τούς ἀνθρώπους”. Αὐτά τά λόγια μιλοῦν ἀπό μόνα τους καί χαρακτηρίζουν τόν ἄνθρωπο, τόν ὁποῖο διέπει πνεῦμα δημοκρατικό. Τόν ἄνθρωπο πού εἶναι γνήσιος καί αὐθεντικός καί γιά 40 χρόνια ἀνάλωσε τόν ἑαυτό του στή διακονία τοῦ λαοῦ.

Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἶναι μιά φωτεινή προσωπικότητα, μιά ἡγετική μορφή. Μιά μορφή γαλήνια πού σέ ξεκουράζει. Ἦρθε σέ κρίσιμους καιρούς νά ὀδηγήσει τό σκάφος τῆς Ἐκκλησίας σ' ἓνα ἤρεμο λιμάνι καί ζητᾶ βοήθεια καί συνεργασία ἀπ' ὅλους.

Μέ τήν παρουσία του καί τήν ταπεινότητά του μᾶς διδάσκει πολλά. Δέ θέλει χρυσοποικιλτα ἄμφια, πολυτελεῖς λιμουζίνες, οὔτε νά ζήσει στήν ἀρχιεπισκοπική ἔπαυλη στό Παλιό Ψυχικό. Θέλει νά ζήσει σ' ἓνα μικρό διαμέρισμα στήν Ἀρχιεπισκοπή στό κέντρο τῆς Ἀθήνας ὅπως ἓνας ἀπλός, ἓνας συνηθισμένος ἄνθρωπος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἶναι μιά δυναμική παρουσία στόν χώρο τῆς Ἐκκλησίας.

Εὐχόμαστε ὀλόψυχα ὁ Πανάγαθος νά τοῦ δίνει υἰεῖα καί μακροημέρευση. Νά τόν προστατεῖ καί νά τόν ἐνδυναμώνει σ' αὐτή τήν πορεία πού ξεκινάει γιά τή Νέα Γαλιλαία, γιά νά συνεχίσει τό θεᾶρεστο ἔργο του. Νά διακονήσει καί νά εὐεργετήσῃ τούς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐντυπωσιαστεῖ μέ τόν Νέο Ἀρχιεπίσκοπο.

Ὁ τότε Μητροπολίτης Θηβῶν καί Λεβαδείας μέ τό ζεῦγος Ἰωάννη καί Παναγιώτας Μορίδη στήν ὀνομαστική του γιορτή στό Συνεδριακό κέντρο τῆς Μητρόπολός του (1998).

Ἐκδήλωση γιά τίς Πρεσβυτέρες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας προσκάλεσε σέ ἀπογευματινή σύναξη τίς πρεσβυτέρες τῶν κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας στήν αἴθουσα τῶν κατηχητικῶν τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ μας, τήν Κυριακή 6 Ἀπριλίου.

Κατά τή διάρκεια τῆς ἐκδήλωσης παρουσιάστηκε καλλιτεχνικό πρόγραμμα μέ ὁμιλίες, τραγούδια καί ποιήματα. Μέ τήν εὐκαιρία αὐτή φέτος τιμήθηκαν οἱ πρεσβυτέρες οἱ ὁποῖες προέρχονται ἀπό ἄλλες χῶρες καί συνδιακονοῦν στό ἔργο τοῦ ἱερέως συζύγου τους στήν Ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ, καθώς ἐπίσης καί ἡ ἐγκλωβισμένη Πρεσβυτέρα κ. Εὐμορφία Παπανδρέα, μητέρα δύο κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας, τοῦ Πρωτοσυγκέλλου μας, Ἀρχιμανδρίτου Ἰσαάκ καί τοῦ π. Νεκταρίου Παντελῆ.

Μέσα σέ συγκινητικό κλίμα ὁ Μητροπολίτης μας ἐξέφρασε τίς πρεσβυτέρες τή βαθιά ἐκτίμησή του καί τίς εὐχαριστίες του γιά τό πολύτιμο καί πολυσήμαντο ἔργο πού προσφέρουν στήν τοπική μας ἐκκλησία καί ἰδιαίτερα γιά τόν κόπο ἀλλά καί γιά τήν ἀγάπη τους, ὥστε νά ἀφήσουν τήν ἰδιαίτερη πατρίδα τους καί νά ἀκολουθήσουν τό σύζυγο ἱερέα τους στήν Κύπρο. Ἐπίσης ὁ Μητροπολίτης μας μέ τόν πατρικό του λόγο τίς ὑπενθύμισε ὅτι ἡ Μητρόπολή μας τίς περιβάλλει μέ πολλή ἀγάπη καί ἀμέριστη συμπαράσταση στόν καθημερινό ἀγῶνα τους, ἀλλά καί τιμᾶ τούς κόπους καί τήν προσφορά τους. Ἰδιαίτερα δέ μέ πολλή συγκίνηση καί ἀγάπη τόνισε τήν ἀνιδιοτελή καί ἡρωϊκή προσφορά τῆς Πρεσβυτέρας Εὐμορφίας Παπανδρέα ἡ ὁποία καρτερικά

ὑπομένει “φυλλάτουσα Θερμοπίλες” στό κατεχόμενο χωριό της, Ἁγία Τριάδα Αἰγιαλούσης καί ὡς Κυπρία ἀλλά καί ὡς ἐγκλωβισμένη πρεσβυτέρα διατηρεῖ τό καντήλι τῆς ἐκκλησίας πού λειτουργοῦσε ὁ ἀείμνηστος ἱερέας σύζυγός της π. Ἀνδρέας ἄσβεστο θυμιατίζοντας τά ἱερά καί τά ἅγια μας στήν κατεχόμενη Κύπρο μας. Στό τέλος ὡς αὐθόρμητη πράξη τιμήθηκε ἐκ μέρους τῶν παρευρισκομένων ἡ μητέρα τοῦ Μητροπολίτου μας, κ. Ἀγγελική, γιά τή μεγάλη προσφορά της στήν τοπική μας ἐκκλησία πού δέν εἶναι ἄλλη παρά ἡ προσφορά τοῦ υἱοῦ της ὡς Μητροπολίτου καί Ποιμενάρχου μας ἀλλά περισσότερο ὡς πνευματικοῦ μας πατρός.

Οἱ πρεσβυτέρες ἀπό τή Ρουμανία παρουσίασαν καλλιτεχνικό πρόγραμμα καί πραγματικά μᾶς μετέφεραν τήν ὀρθόδοξη παράδοση τῆς ἀδελφῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης τραγούδησαν καί παρουσίασαν κείμενα κορίτσια καί ὀμαδάρχισσες τῆς κατασκήνωσῆς μας. Ἐκ μέρους ὄλων τῶν πρεσβυτέρων μίλησε ἡ πρεσβυτέρα Εὐδοκία καί εὐχαρίστησε τόν Μητροπολίτη μας γιά τήν ἀγάπη του ἀλλά καί γιά τή συμπαράστασή του πού παρέχει τόσο σέ αὐτές ἀλλά καί στούς ἱερεῖς συζύγους τους. Ἐκ μέρους τῶν πρεσβυτέρων πού προέρχονται ἀπό ἄλλες χῶρες μίλησε ἡ πρεσβυτέρα Γάντα Σάββα ἀπό τή Συρία. Τό πρόγραμμα παρουσίασε ἡ πρεσβυτέρα Κυριακή Μιχαηλίδου. Ἀκολουθῶς παραθέτουμε τήν ὁμιλία αὐτή. Στό τέλος ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας δεξιώθηκε τίς πρεσβυτέρες στό Ἀρχονταρίκι τῆς Μητροπόλεώς μας καί ἔδωσε σ’ ὅλες ἀναμνηστικό δῶρο.

“Πανιερώτατε, Θεοφιλέστατε,

Σεβαστοί Πατέρες,

Ἀγαπητές συμπρεσβυτέρες.

Μέ συγκίνηση ἀλλά μπορῶ νά πῶ καί μέ δισταγμό ἀπευθύνομαι σήμερα σέ σᾶς ὡς ἡ πρεσβυτέρα - ἀπό αὐτές πού προέρχονται ἀπό ἄλλες χῶρες - μέ τά περισσότερα χρόνια παραμονῆς ἐδῶ στή Μητρόπολή μας. Θά ἤθελα ἐκ μέρους καί ὄλων τῶν ὑπολοίπων πρεσβυτέρων, νά εὐχαριστήσω ἐσᾶς Πανιερώτατε, γιά τήν τιμή πού μᾶς κάνετε σήμερα. Αὐτή σας ἡ χειρονομία ἀποτελεῖ γιά ἄλλη μιά φορά ἀπόδειξη τῆς πλούσιας πατρικῆς σας ἀγάπης πρός ὅλες ἐμᾶς.

Είναι γεγονός, πώς δέν είναι καθόλου εύκολο για μιά οικογένεια νά ξεκινά μιά καινούργια ζωή σέ έναν άγνωστο τόπο. Έναν τόπο, ό όποιος δέν διαφέρει από τό δικό μας μόνο στή γλώσσα, αλλά και στά ήθη, τά έθιμα και κυρίως στήν καθημερινότητά του. Στήν προσπάθεια προσαρμογής μας έδω, και στίς τόσες δυσκολίες πού συναντήσαμε, δέν είχαμε βέβαια τή συμπαράσταση τών οικείων μας, αλλά δέν νιώσαμε ξένοι, αφού άγκαλιαστήκαμε μέ άπειρη αγάπη και στοργή από μιά μεγαλύτερη οικογένεια, αυτή τής τοπικής μας Έκκλησίας μέσα στήν όποία χωρέσαμε έμεις, οί σύζυγοι και τά παιδιά μας. Στο πρόσωπό σας άποκτήσαμε έναν πατέρα πού είναι στό πλευρό μας, περιβάλλοντάς μας μέ τόσο ενδιαφέρον και αγάπη. Τό σημαντικότερο για μās ήταν τό γεγονός ότι μās δεχτήκατε από τήν πρώτη στιγμή σάν παιδιά σας. Η αγάπη σας έκφράστηκε από τήν αρχή και στους ίερείς συζύγους μας, πού όμολογουμένως έχουν νά έπιτελέσουν ένα δύσκολο έργο, όσο και στά παιδιά μας πού έπρεπε νά προσαρμοστούν σέ μιά νέα κατάσταση.

Βέβαια, θέλουμε νά διευκρινίσουμε ότι δέν διστάσαμε καθόλου νά έρθουμε έδω στήν Κύπρο, αφού θά διακονούσαμε μέ τόν τρόπο αυτό τόν Κύριό μας, τόν κοινό μας Πατέρα, στά μάτια του όποιου είμαστε όλοι ανεξαρτήτως καταγωγής, παιδιά Του. Ό ρόλος μιάς πρεσβυτέρας ιδίως στή σημερινή έποχή, γνωρίζετε πολύ καλά ότι δέν είναι καθόλου εύκολος. Είμαστε διακόνισσες τόσο του Κυρίου μας όσο και τών συνανθρώπων μας. Ό αγώνας μας στίς

μέρες μας έχει γίνει πολύ δύσκολος. Θα συνεχίσουμε όμως τή μαρτυρία τής σωστής πρεσβυτέρας, συζύγου και μητέρας.

Έξάλλου ή Θεία παρηγορία σέ συνδυασμό μέ τή δική σας συμπαράσταση είναι τά σημαντικότερα στηρίγματα για μās.

Θέλουμε λοιπόν νά σας εκφράσουμε όλες μαζί τίς ευχαριστίες και τήν ευγνωμοσύνη μας για τό κάθε τί πού μās προσφέρετε και κυρίως για τήν αγάπη πού μās δείξατε.

Μέ τόν τρόπο μας προσπαθοῦμε και μεις νά σας άνταποδώσουμε τήν αγάπη αυτή μέ τίς προσευχές μας, ώστε ό Κύριος νά σας ένδυναμώνει και νά σας ένισχύει, για νά συνεχίσετε τό θεάρεστο αλλά και δύσκολο αυτό έργο σας.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2008

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος:

*“Ὅπου ἂν φανῆ ὁ ἐπίσκοπος, ἐκεῖ τό πλήθος ἔστω·
ὥσπερ ὅπου ἂν ᾗ Χριστός Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ Καθολική Ἐκκλησία”*

Σάββατο 1/3: Παρευρέθη σέ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ὁ Ἀντικαρκινικός Σύνδεσμος ΑΣΠΙΣ στήν Α΄ Τεχνική Σχολή Λεμεσοῦ μέ θέμα: “Πρόληψη τῆς ἐξάρτησης ἀπό τά ναρκωτικά”. Στή συνέχεια μίλησε στήν καθιερωμένη ἐβδομαδιαία ἐκπομπή “Ἐπερώτησον τόν Πατέρα σου”, στό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Μητροπόλεώς μας. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Κυριακή 2/3: Λειτουργήσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Παναγίας Χρυσαιφυλιώτισσας στήν Ἁγία Φύλαξη.

Δευτέρα 3/3: Μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλειδίου. Τό ἀπόγευμα τέλεσε ἀγιασμό καί ἔσπερινό στό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου στόν Ἄγρο. Στή συνέχεια διανυκτέρευσε στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Τρίτη 4/3: Προήδρευσε Ἱερατικῆς Συνάξεως. Ἀκολούθως δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Τό ἀπόγευμα χαιρέτισε τό συνέδριο πού ὀργάνωσε τό Κ.Ο.Κ. μέ θέμα: “Ἀσφαλῆς πλοήγηση στό διαδίκτυο”. Στή συνέχεια μίλησε στό σεμινάριο κατηχητῶν/τριῶν.

Τετάρτη 5/3: Ἐπισκέφθηκε τά Γυμνάσια Ἁγίου Ἀθανασίου καί Ἄγρου. Παρέστη καί μίλησε στό φιλικό τσαί πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Ἀρχ. Μιχαήλ Μονοβόλικου. Τό βράδυ μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του.

Πέμπτη 6/3: Ἐπισκέφθηκε τό Λύκειο Ἁπ. Πέτρου καί Παύλου καί τό St. Mary’s School. Τό μεσημέρι παρέστη σέ συνέδριο στό Γυμνάσιο Ἐπισκοπῆς μέ θέμα: “Νεανική βία-Σχολική παραβατικότητα”. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί στή συνέχεια μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του στους νέους.

Παρασκευή 7/3: Ἐπισκέφθηκε τό Γυμνάσιο Ἁγ. Ἀντωνίου καί τό Δημοτικό Σχολεῖο Κολοσσίου Β΄. Τό μεσημέρι ἐπισκέφθηκαν τόν Μητροπολίτη μας μαθητές καί καθηγητές καί συνομήλυσαν μαζί του. Τό ἀπόγευμα μέχρι ἄργά τό βράδυ δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἱεῖρας ἐξομολογήσεως.

Σάββατο 8/3: Προέστη μνημοσύνου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ, τοῦ ἀειμνήστου προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, Σπύρου Κυπριανοῦ. Στή συνέχεια μίλησε στό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Μητροπόλεώς μας στήν καθιερωμένη ἐκπομπή “Ἐπε-

ρώτησον τόν Πατέρα σου”. Τό ἀπόγευμα προέστη κηδείας στό Συνοικισμό Κολοσσίου τοῦ ἀγνοουμένου, Ἰωάννη Γερολέμου. Στή συνέχεια παρέστη καί χαιρέτισε φιλικό τσαί, πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονος στήν αἴθουσα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Κυριακή 9/3: Λειτουργήσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς στήν κοινότητα Ἐπισκοπῆς. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Ἄργά τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στόν Κατανυκτικό Ἐσπερινό τῆς Συγχωρήσεως στόν Μητροπολιτικό Ναό Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς καί ἀκολούθως διάβασε τή συγχωρητική εὐχή στους πιστούς καί εὐχήθηκε ὅπως τό στάδιο τῆς Μεγάλης Τεσσα-

ρακοστῆς πού ἀνοίγεται μπροστά μας ἀποβεί πνευματική παλαίστρα καί ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ νά μᾶς ἐνισχύσει τήν περίοδο αὐτή.

Δευτέρα 10/3-12/3: Λόγω ἔναρξης τῆς νηστείας τῆς Τεσσαρακοστῆς μετέβη στήν ἱερά μονή Παναγίας Μαχαίρα καί Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Πέμπτη 13/3: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί ἐπιτροπές στά γραφεῖα τῆς Μητροπόλεώς μας. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Παρασκευή 14/3: Ὑποδέχθηκε μαζί μέ τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπό μας καί ἄλλα μέλη τῆς Ἱεῖρας Συνόδου τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας, κ.κ. Θεόδωρο μαζί μέ τή συνοδεία του, ὅπου πραγματοποίησε ἐπίσημη ἐπίσκεψη στήν Ἐκκλησία

της Κύπρου, κατόπιν προσκλήσεως της Έκκλησίας μας. Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Τό απόγευμα χοροστάτησε κατά την ακολουθία των Α' Χαιρετισμών στον ιερό ναό Παναγίας Χρυσάιφυλιώτισσας στην Άγια Φύλαξη.

Σάββατο 15/3: Παρέστη και χαιρέτισε σέ ξενοδοχείο της πόλεώς μας Συνέδριο της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Δασκάλων μέ θέμα: "Διδασκαλία του Γλωσσικού Μαθήματος και περιβαλλοντική άγωγή. Σχέσεις αλληλεπίδρασης στό σύγχρονο σχολείο". Τό απόγευμα δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο της έξομολογήσεως.

Κυριακή 16/3: Συμμετείχε στό πολυαρχιερατικό Συλλειτουργό προεξάρχοντος του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας κ.κ.Θεοδώρου, συλλειτουργούντων του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομου Β', των Αρχιερέων του Αλεξανδρινού θρόνου και των μελών της Ιεράς Συνόδου της Έκκλησίας της Κύπρου. Τό μεσημέρι παρακάθησε σέ γεύμα πού παρέθεσε ό Αρχιεπίσκοπος Κύπρου πρós τιμή του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου. Τό απόγευμα χοροστάτησε και κήρυξε στόν Κατανυκτικό Έσπερινό στόν Μητροπολιτικό μας ναό.

Δευτέρα 17/3: Μετέβη στην ιερά μονή Παναγίας Τρικουκιᾶς. Τό απόγευμα συνόδευσε τόν Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρο στό μοναστήρια Παναγίας Μαχαιρά και Αγίου Ηρακλειδίου. Τό βράδυ παρακάθησε σέ δείπνο πού παρέθεσε ό Μητροπολίτης Ταμασσού και Όρεινης κ. Ησαΐας πρós τιμή του Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου. Τό βράδυ διανυκτέρευσε στην ιερά μονή Παναγίας του Μαχαιρά.

Τρίτη 18/3: Μετέβη στην ιερά μονή Αγίου Ηρακλειδίου. Τό απόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Στή συνέχεια μίλησε στό σεμινάριο κατηχητών/τριών.

Τετάρτη 19/3: Τέλεσε τά έγκαίνια του Μουσείου Νερού του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού. Τό απόγευμα μίλησε στην καθιερωμένη ανά δεκαπενθήμερο όμιλία του. Στή συνέχεια δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Πέμπτη 20/3: Παρέστη και χαιρέτισε τό Μαθητικό Συνέδριο Λυκείων πού πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα έκδηλώσεων και συνεδρίων της Μητροπόλεώς μας μέ θέμα: "Διαπολιτισμικοί Διάλογοι ως προϋποθέσεις Κοινωνικής άνοχης και προόδου - θεωρητικό πλαίσιο και πρακτική έφαρμογή". Τό απόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα και έπιτροπές. Τό βράδυ μίλησε στην καθιερωμένη όμιλία του στους νέους.

Παρασκευή 21/3: Μετείχε στις εργασίες της Ιεράς Συνόδου. Τό απόγευμα χοροστάτησε κατά την ακολουθία των Β' Χαιρετισμών στον ιερό ναό Παναγίας στον Ύψωνα. Στή συνέχεια δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο της έξομολογήσεως.

Σάββατο 22/3: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Τό απόγευμα χαιρέτισε την έκκλησιαστικο-φιλολογική έκδήλωση, πού διοργάνωσε ή Μητρόπολή μας σέ συνεργασία μέ τόν Τελετάρχη της Έκκλησίας της Κύπρου κ. Γεώργιο Άραούζο, στην αίθουσα έκδηλώσεων του Μητροπολιτικού ναού πρós τιμή του Άρχοντος Πρωτοψάλτου της Έκκλησίας της Κύπρου, Στυλιανού Χουρμουζίου. Στήν έκδήλωση παρέστη ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομος και μίλησαν ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος και ό έρευνητής του Κέντρου Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου κ. Κωστής Κοκκινόφτας. Τήν όλη έκδήλωση διάνθισαν βυζαντινοί ύμνοι πού έψαλλε ή χορωδία της Μητροπόλεώς μας και παρου-

σίασε ό δημοσιογράφος κ. Παύλος Παύλου.

Κυριακή 23/3: Λειτουργήσε και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν Μητροπολιτικό μας ναό. Τό απόγευμα παρέστη και μίλησε σέ φιλανθρωπικό τσάι σέ ξενοδοχείο της πόλεώς μας, πού όργάνωσε ή ένορία Μουταγιάκας μέ θέμα: "Οί δοκιμασίες και ό πόνος στην ζωή μας". Τό απόγευμα τέλεσε τόν άγιασμό στην ιερά μονή Παναγίας Άμιρούς για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών για την επέκταση της μονής. Άργά τό απόγευμα

χοροστάτησε στὸν κατανυκτικὸ ἑσπερινὸ στὸν Μητροπολιτικὸ ναό. Στὴ συνέχεια μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Δευτέρα 24/3: Μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Ἁγίου Ἡρακλείδου. Τὸ ἀπόγευμα χοροστάτησε στὸν ἑσπερινὸ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Κάτω Πολεμιδιῶν. Στὴ συνέχεια δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Τρίτη 25/3: Λειτουργῆσε στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου 1821. Στὴ συνέχεια κατέθεσε στεφάνι στὸ μνημεῖο Ἡρώων τῆς πόλης καὶ ἀκολούθως δέχθηκε μαζί με ἄλλους ἐπισήμους τὸν χαιρετισμὸ τῆς παρέλασης. Τὸ μεσημέρι παρέθεσε γεῦμα στοὺς Δημάρχους καὶ τὰ Δημοτικά Συμβούλια Λεμεσοῦ. Τὸ ἀπόγευμα δέχθηκε πιστοὺς στὸ μυστήριο τῆς ἱεράς ἔξομολογήσεως.

Τετάρτη 26/3: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καὶ ἐπιτροπές. Τὸ ἀπόγευμα προήδρευσε συνεδρίας τῆς Θρονικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Μητροπόλεώς μας. Τὸ βράδυ μίλησε στὴν αἴθουσα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Βαρβάρας καὶ στὴ συνέχεια μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Πέμπτη 27/3: Συναντήθηκε με διάφορα πρόσωπα. Τὸ ἀπόγευμα τέλεσε τὸν ἀγιασμὸ τῶν ἐγκαινίων τοῦ θεάτρου στὸ Τσίρειο Δημοτικὸ.

Παρασκευή 28/3: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καὶ ἐπιτροπές. Ἀργὰ τὸ βράδυ χοροστάτησε σὲ ἀγρυπνία καὶ ἀνέγνωσε τὴν Γ' Στάση τῶν Χαιρετισμῶν στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίας Ἄννης στὸν Ἅγιο Τύχωνα.

Σάββατο 29/3: Τὸ ἀπόγευμα μετέβη στὸ Μέγα Συνοδικὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στὸ μήνυμα ἐκλογῆς τοῦ Χωρεπισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου Χατζηουρανίου.

Κυριακὴ 30/3: Λειτουργῆσε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ Προφήτη Ἡλία στὸν Ποταμὸ Γερμασόγειας. Τὸ μεσημέρι παρακάθησε σὲ γεῦμα στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου πρὸς τιμὴ τοῦ νεοχειροτονηθέντος Χωρεπισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου. Τὸ

ἀπόγευμα στὸν κατανυκτικὸ ἑσπερινὸ χοροστάτησε καὶ μίλησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλοακαρνανίας κ.κ. Κοσμᾶς, ὁ ὁποῖος με τὸν πνευματικὸ του λόγο ἐνίσχυσε τοὺς πιστοὺς καὶ μᾶς παρουσίασε τὴ μεγάλη μορφή τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ ὡς ἔθνοϊεραποστόλου ἀλλὰ καὶ ὡς πνευματικὸ πατρός τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Δευτέρα 31/3: Μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Ἁγίου Ἡρακλείδου καὶ στὴ συνέχεια στὴν ἱερά μονὴ Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Τρίτη 1/4: Προέστη τῆς Δοξολογίας στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ γιὰ τὴν ἔθνικὴ ἑορτὴ τῆς 1ης Ἀπριλίου. Στὴ συνέχεια κατέθεσε στεφάνι στὸν τάφο τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ Γεώργιου Γρίβα Διγενῆ. Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καὶ πιστοὺς γιὰ ἔξομολογήση.

Τετάρτη 2/4: Ἐπισκέφθηκε τὴν Ἀμερικάνικη Ἀκαδημία καὶ τὸ ἸΔ' Δημοτικὸ σχολεῖο. Στὴ συνέχεια δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καὶ ἐπιτροπές. Τὸ ἀπόγευμα μίλησε στὴν καθιερωμένη ὁμιλία του. Τὸ βράδυ μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Πέμπτη 3/4: Μετέβη στὴν ἱερά μονὴ Παναγίας τοῦ Γλωσσᾶ. Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καὶ ἐπιτροπές. Μίλησε στὴν καθιερωμένη ὁμιλία του στοὺς νέους.

Παρασκευή 4/4: Δέχθηκε πιστοὺς στὸ μυστήριο τῆς ἔξομολογήσεως. Τὸ ἀπόγευμα χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Δ' Χαιρετισμῶν στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Ἰωάννη Λαμπαδιστῆ στὴν κοινότητα Πελενδρίου.

Σάββατο 5/4: Μίλησε στὴν καθιερωμένη ραδιοφωνικὴ ἐκπομπή του. Παρέστη καὶ μίλησε σὲ φιλανθρωπικὸ τσαί, πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁπ. Πέτρου καὶ Παύλου. Στὴ συνέχεια δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Κυριακὴ 6/4: Λειτουργῆσε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ Ἁπ. Βαρνάβα στὸ Συνοικισμὸ Ἁγ. Ἰωάννη. Τὸ ἀπόγευμα μίλησε σὲ τσαί στὴν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ μας πρὸς τίς πρεσβυτέρες τῶν κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας. Τὸ ἀπόγευμα στὸν κατανυκτικὸ ἑσπερινὸ μίλησε ὁ

Πανοσιολογιώτατος Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Ἀρχιμανδρίτης Ἰουστίνος, μέ θέμα: “Ἡ τέχνη τῆς προσευχῆς”.

Δευτέρα 7/4: Μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλειδίου καί στή συνέχεια στήν ἱερά μονή Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Τρίτη 8/4: Τέλεσε ἀγιασμό σέ κρουαζιερόπλοιο στό λιμάνι Λεμεσοῦ. Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί πιστούς στό μυστήριο τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως.

Τετάρτη 9/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως.

Πέμπτη 10/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Τό βράδυ μίλησε πρὸς τά μέλη τοῦ Συνδέσμου Γονέων στό Γυμνάσιο Καλογεροπούλου.

Παρασκευή 11/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως. Τό ἀπόγευμα χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στόν ἱερό ναό Παναγίας Τριχερούσας. Στή συνέχεια δέχθηκε πιστούς στήν ἐξομολόγηση.

Σάββατο 12/4: Παρέστη στό συνέδριο τοῦ Συμποσίου Ἐθελοντισμοῦ μέ θέμα: “Εὐπαθεῖς ομάδες πληθυσμοῦ: προβλήματα-προσδοκίες. Κοινωνική καί Κρατική μέριμνα”. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ ἰατρικό συνέδριο σέ ξενοδοχεῖο τῆς πόλης μας. Στή συνέχεια δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

Κυριακή 13/4: Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἀπ. Λουκᾶ στό Κολόσσι, ὅπου προχείρισε σέ πρωτοπρεσβύτερο τόν π. Ἰωάννη Ἰωαννίδη. Τό ἀπόγευμα παρέστη καί χαιρέτισε φιλανθρωπικό τσαί πού ὀργάνωσε ἡ ἐνορία Ἀγ. Ἀθανασίου. Στή συνέχεια χοροστάτησε καί μίλησε στόν Κατανυκτικό Ἐσπερινό στόν Μητροπολιτικό μας ναό. Ἀκολουθῶς μετέβη στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Δευτέρα 14/4: Μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλειδίου καί στή συνέχεια στήν ἱερά μονή Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Τρίτη 15/4: Ὡς μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς μαζί μέ ἄλλα μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συναντήθηκε μέ τά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων στή Βουλή τῶν Ἀντιπροσώπων. Στή συνέχεια προήδρευσε συνεδρίας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἁγίας Σκέπης.

Τετάρτη 16/4: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί μαθητές ἀπό σχολεῖα τῆς Ἑλλάδας. Τό ἀπόγευμα παρέστη σέ φιλανθρωπικό τσαί πού ὀργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁγίου Σπυριδῶνα. Στή συνέχεια μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του.

Πέμπτη 17/4: Μετέβη στήν ἱερά μονή Παναγίας Τρικουκιάς καί στή συνέχεια στήν ἱερά μονή Παναγίας Ἀμιροῦς. Τό βράδυ μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του στοὺς νέους.

Παρασκευή 18/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως.

Σάββατο 19/4: Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Τό μεση-

μέρι προέστη νεκρώσιμης ἀκολουθίας ἀγνοουμένου στόν ἱερό ναό Ἀπ. Λουκᾶ στόν συνοικισμό Ἁγίου Ἀθανασίου.

Κυριακή 20/4: Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στόν ἱερό ναό Ἁγίας Ζώνης Λεμεσοῦ. Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα. Ἀργά τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στήν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ἐλεήμονος.

Μεγάλη Δευτέρα 21/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀργά τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στήν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου.

Μεγάλη Τρίτη 22/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀργά τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στήν ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στόν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδος Λεμεσοῦ.

Μεγάλη Τετάρτη 23/4: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀργά τό ἀπόγευμα χοροστάτησε στήν ἀκολουθία τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου στόν ἱερό ναό Ἁγίου Σπυριδῶνα.

Μεγάλη Πέμπτη 24/4: Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Ἁγίας Μαρίας Καψάλου. Τό βράδυ χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν στόν ἱερό ναό Ἀπ. Ἀνδρέα Χαράκη.

Μεγάλη Παρασκευή 25/4: Τό πρωῖ χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὁρῶν καί τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Ἀποκαθλώσεως στόν ἱερό ναό Ἀπ. Πέτρου καί Παύλου. Τό βράδυ χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου στόν Καθεδρικό Ναό Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ.

Μεγάλο Σάββατο 26/4: Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου. Τό βράδυ κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Καλοῦ Λόγου καί τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Πάσχα λειτουργῆσε στόν Μητροπολιτικό Ναό.

Κυριακή τοῦ Πάσχα 27/4: Χοροστάτησε στόν Ἐσπερινό τῆς Ἀγάπης στόν Μητροπολιτικό μας ναό. Στή συνέχεια μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Νικολάου τῶν Γάτων. Ἀκολουθῶς χοροστάτησε στόν Ἐσπερινό τῆς ἀγάπης στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

Δευτέρα 28/4: Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στήν πανηγυρίζουσα ἱερά μονή Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου. Τό μεσημέρι μετέβη στήν Πάφο καί εὐχήθηκε στόν Μητροπολίτη Πάφου κ. Γεώργιο, ὁ ὁποῖος ἄγει τά ὀνομαστήριά του.

Τρίτη 29/4: Λειτουργῆσε καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στήν ἱερά μονή Παναγίας Ἀμασγοῦς. Στή συνέχεια μετέβη στίς ἱερές μονές Ἁγίου Ἡρακλειδίου καί Παναγίας Μαχαιρᾶ.

Τετάρτη 30/4: Ἀναχώρησε γιά τὴν Κρήτη σέ προσκυνηματική ἐκδρομὴ μαζί μέ μεγάλη ὁμάδα προσκυνητῶν. (περισσότερες πληροφορίες καί φωτογραφίες στό ἐπόμενο τεῦχος).

ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2008

ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΕΣ - ΘΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος λειτούργησε, χοροστάτησε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο ὡς ἀκολούθως:

Τὴν 1/3 στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννης στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Τὸ βράδυ προέστη καὶ λειτούργησε στὴν ἀγρυπνία ἐπὶ τῆ μνήμη τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Πλανᾶ στὸν ἱερό ναό Ἀποστόλου Ἀνδρέα Χαράκη. Στὶς 9/3 στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιῶν προέστη Ἐθνικοῦ μνημοσύνου τοῦ ἥρωα Γρηγόρη Αὔξεντιου, ἀκολούθως κατέθεσε στεφάνι στό σωματεῖο ΖΗΔΡΟΣ καὶ τέλεσε τρισάγιο στὴν προτομή τοῦ ἥρωα. Στὶς 14/3 παρευρέθηκε στὴν ἐπίσημη Δοξολογία στὸν Καθεδρικό Ναό Ἁγίου Ἰωάννου Λευκωσίας ἐπὶ τῆ ὑποδοχῆ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου. Τὸ ἀπόγευμα χοροστάτησε στὸν ἱερό ναό Παναγίας Πύργου κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Α' Χαιρετισμῶν. Στὶς 16/3 μετεῖχε τοῦ πολυαρχιερατικοῦ συλλεΐτουργου στὸν ἱερό ναό Παναγίας Παλλουριώτισσας προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου καὶ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου. Στὶς 21/3 χοροστάτησε στὸν ἱερό ναό Παναγίας Ἀρακαπᾶ κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Β' Χαιρετισμῶν. Στὶς 23/3 λειτούργησε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναό Παναγίας Τριμίκλινης. Στὶς 24/3 χοροστάτησε στὸν ἑσπερινό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Παναγίας στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ. Στὶς 25/3 λειτούργησε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Παναγίας Εὐαγγελίστριας στὴν κοινότητα Λόφου. Στὶς 28/3 χοροστάτησε στὸν ἱερό ναό Ἀρχ. Μιχαήλ στὴν κοινότητα Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ἄγρου κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Γ' Χαιρετισμῶν. Στὶς 30/3 λειτούργησε στὸν ἱερό ναό Παναγίας Παλλουριώτισσας στό ἀρχιερατικό συλλεΐτουργο μέ τὴν εὐκαιρία τῆς χειροτονίας τοῦ Χωρεπισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου Χατζηουρανίου προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου. Στὶς 1/4 συμμετεῖχε στὴ Δοξολογία τῆς 1ης Ἀπριλίου στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ προεξάρχοντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου

μας κ. Ἀθανασίου. Στὶς 4/4 χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τῶν Δ' Χαιρετισμῶν στὸν ἱερό ναό Ἀρχ. Μιχαήλ στὴν κοινότητα Παρεκκλησιᾶς καὶ ἀκολούθως τέλεσε βραδινὴ ἀκολουθία Χαιρετισμῶν στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου στό Γενικό Νοσοκομεῖο Λεμεσοῦ. Στὶς 6/4 λειτούργησε καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου στὴν Ἀκρούντα. Στὶς 11/4 χοροστάτησε στὴν ἀκολουθία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου Φραγκοῦδη καὶ τὸ βράδυ λειτούργησε σέ ἀγρυπνία τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννης στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Στὶς 17/4 μέχρι καὶ τίς 29/4 ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος ἀναχώρησε γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου ἐπισκέφθηκε τὰ Πανάγια Προσκυνήματα καὶ τοὺς Ἁγίους Τόπους. Κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονή του εἶχε τὴν εὐκαιρία, μέ τὴν εὐλογία τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, νὰ συμμετέχει στὶς ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας πού τελέστηκαν στοὺς τόπους αὐτοὺς, ὅπου ὁ Κύριός μας σταυρώθηκε καὶ ἀναστήθηκε γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στὶς 12/3 μίλησε στὴν καθιερωμένη ὁμιλία του στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννης στὸν Ἅγιο Τύχωνα. Στὶς 20/3 συμμετεῖχε σέ συνεδρία τοῦ Περιβαλλοντικοῦ Κέντρου τῆς Μητροπόλεώς μας. Στὶς 21/3 μετεῖχε στὶς ἐργασίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Στὶς 23/3 τὸ ἀπόγευμα παρέστη καὶ χαιρέτισε φιλανθρωπικό τσάι, πού ὀργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁγίου Γεωργίου Χαβούζας. Στὶς 24/3 παρέστη καὶ χαιρέτισε ἐκδήλωση, πού ὀργάνωσε τὸ Λανίτειο Λύκειο Α' γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Ἑορτὴ τῆς 25ης Μαρτίου. Στὶς 25/3 δέχθηκε τὸν χαιρετισμό τῆς παρέλασης μαζί μέ τὸν Μητροπολίτη μας καὶ τίς Ἀρχές τῆς πόλεώς μας. Στὶς 26/3 μίλησε στὴν ἐνορία τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνα. Ἀκολούθως μετεῖχε στὴ συνεδρία τῆς Θρονικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸ βράδυ μίλησε στὴν καθιερωμένη ὁμιλία του στὴν Ἁγία Ἄννα στὸν Ἅγιον Τύχωνα. Στὶς 29/3 συμμετεῖχε στό Συνέδριο πού ὀργάνωσε ἡ Π.Ε.Ε.Θ, ὅπου προήδρευσε στὴν 3η Συνεδρία.

Στὶς 1/4 παρευρέθη στὴν πανηγυρικὴ Δοξολογία

στόν ιερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ καί στή συνέχεια μετέβη στόν τάφο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ Γεώργιου Γρίβα Διγενῆ, ὅπου ἔγινε τρισάγιο καί κατάθεση στεφάνων. Στίς 2/4 ἐπισκέφθηκε Δημοτικά σχολεῖα. Τό ἀπόγευμα μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του στήν κοινότητα Πελενδρίου. Στίς 3/4 τέλεσε ἁγιασμό καί μίλησε στό ΚΕΝ Λεμεσοῦ. Στίς 4/4 ἐπισκέφθηκε Δημοτικά σχολεῖα. Στίς 5/4 παρέστη καί χαιρέτισε ἐκδήλωση πού ὁργανώθηκε στήν αἴθουσα τῆς ἐνορίας Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου εἰς μνήμη τοῦ ἥρωα Εὐαγόρα Παλλικαρίδη, ὅπου παρουσιάστηκε τό CD τοῦ μουσικοσυνθέτη Σ. Καραγιώργη. Στίς 7/4 ἐπισκέφθηκε Δημοτικά Σχολεῖα. Στίς 8/4 μίλησε στήν κοινότητα Λιμνατίου μέ θέμα: “Μεγάλη Σαρακοστή - πορεία πρὸς τό Πάσχα”. Στίς 9/4 παρέστη καί χαιρέτισε τό Συνέδριο τοῦ Λανιτείου Γυμνασίου. Στίς 11/4 ἐπισκέφθηκε Δημοτικά Σχολεῖα. Στίς 13/4 παρέστη καί μίλησε μέ θέμα: “Ἡ μετάνοια - Ὁδός σωτηρίας” σέ φιλανθρωπικό τσαί, πού ὁργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁπ. Ἀνδρέα Χαράκη σέ αἴθουσα τοῦ Ζ' Δημοτικοῦ Σχολείου.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ “ΠΑΡΑΒΛΗΣΗ”

Ίδιοκτήτης: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Υπεύθυνος Ύλης: κ. Σταύρος Όλύμπιος

Επιμέλεια Ύλης: Αρχιμανδρίτης Τύχων Άνδρέου

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση: Πρωτ. Ίωάννης Ίωαννίδης

Διόρθωση Κειμένων: Κυριακή Μιχαηλίδου, Φιλόλογος, Β.Δ. Α΄

Συνδρομές: Έσωτερικού 7 ευρώ

Έξωτερικού 10 ευρώ

Διεύθυνσις: Όδός Άγιου Άνδρέου 306

Ταχυδρομική Όθυρίδα: 56091, Ταχυδ. Τομέας 3304

Λεμεσός - Κύπρος

Τηλέφωνα: 00357-25-864300-864340

Ίστοσελίδα: www.imlemesou.org